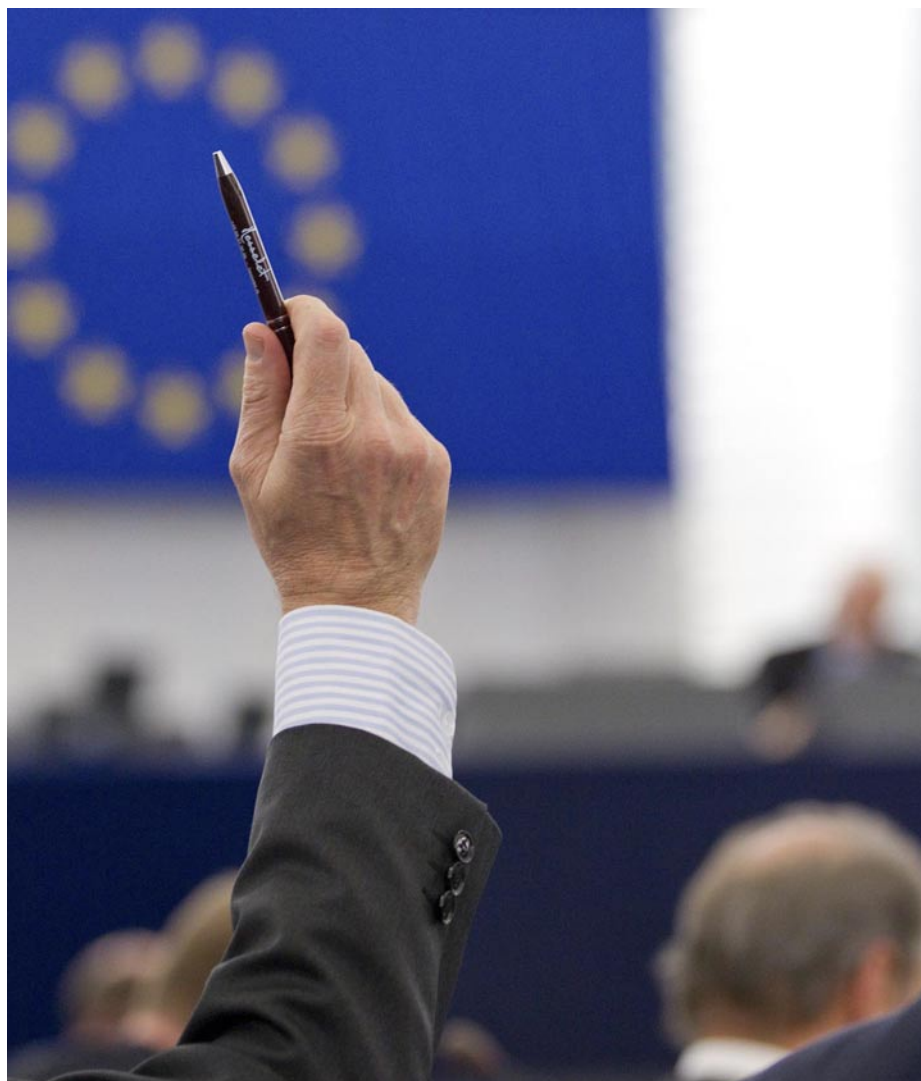

MONITORING EU europoslance Hynka Fajmona

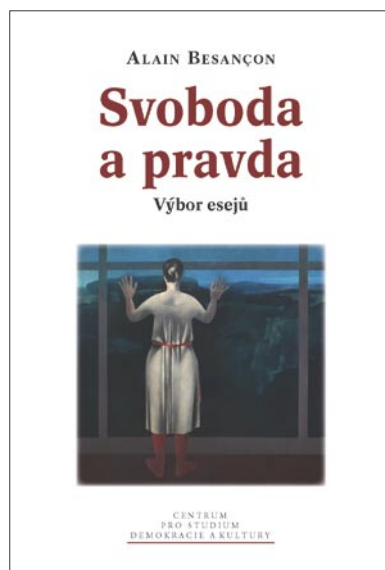
PROSINEC 2013

ONDŘEJ KRUTÍLEK(ED.)

CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY

BRNO, PROSINEC 2013

ALAIN BESANÇON

Svoboda a pravda

Výběr esejů

Kdo je – nebo kdo může být – v dnešní době autorita? Nemám na mysli autoritu mravní, ale někoho, kdo je schopen zásadní reflexe našeho místa ve světě, kdo dokáže nahlédnout skutečnou duchovní situaci doby na pozadí uplynulých staletí civilizačních a kulturních dějin. Mám na mysli autoritu duchovní, autoritu z ducha. Jedním z mála lidí, kteří odpovídají tomuto kritériu, je současný francouzský historik idejí Alain Besançon. Velice aktivní a plodný vědec a myslitel nemá jen kritická slova, ale také slova východisková, jež mají svoji váhu a platnost i v situaci, která se může jevit jako bezvýchodná. (Josef Mlejnek v předmluvě ke knize)

Vázané, 456 str., 398 Kč

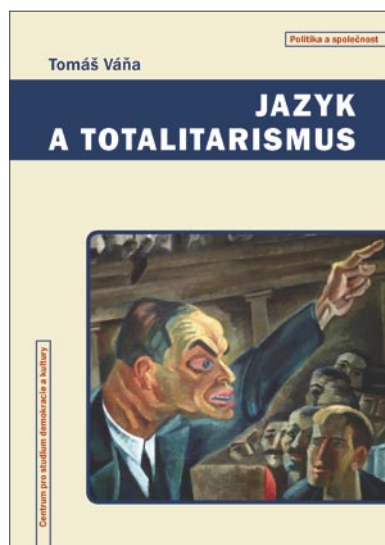
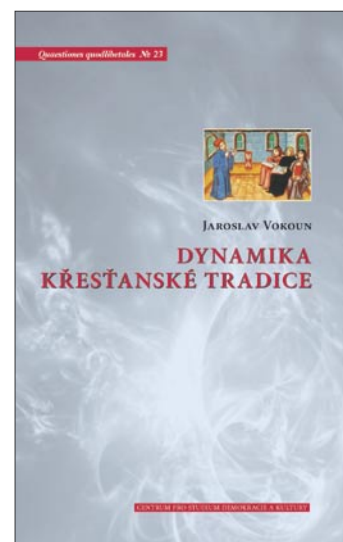
JAROSLAV VOKOUN

Dynamika křesťanské tradice

Tato studie se věnuje dynamice křesťanské tradice v perspektivě humanitních a společenských věd. S využitím Gadamerovy filosofické hermeneutiky, Lotmanovy a Uspenského kulturní a historické sémiotiky a Luhmannovy systemické teorie navrhuje autor tři modely, které umožňují lépe pochopit pohyb a proměny křesťanské tradice a aktivně se účastnit na jejím dnešním utváření.

Jaroslav Vokoun (1956) je vedoucím Centra ekumenických studií Teologické fakulty Jihočeské university a hostujícím kazatelem evangelických sborů na Plzeňsku a Domažlicku.

Brož., 100 str., 149 Kč

TOMÁŠ VÁŇA

Jazyk a totalitarismus

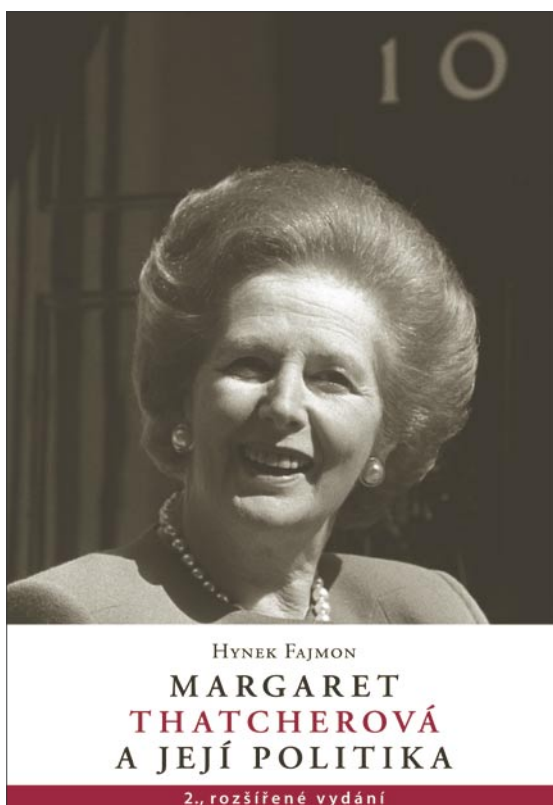
Kniha uvádí problematiku vztahu jazyka a totalitarismu představením myšlení klíčových myslitelů v předmětné oblasti, především Hannah Arendtové, Carla Joachima Friedricha, Zbigniewa Brzezinského, Juana Josého Linze a Raymonda Arona, a na základě jejich prací formuluje vlastní operativní definici totalitarismu. Následně analyzuje teorii komunikace Karla Wolfganga Deutsche, která představuje inovativní přístup ke zkoumání vztahu mezi komunikací a politickými systémy. Dále se autor na základě přístupů Ferdinanda de Saussure a Ludwiga Wittgensteina věnuje problematice jazyka. Na pozadí Orwellova umělého totalitního jazyka newspeak poukazuje na jeden možný způsob užití tohoto typu jazyka, který je prakticky demonstrován v analýze totalitního jazyka komunistického režimu v Československu mezi lety 1948 a 1989. Závěrečná část studie je věnována tendencím, které lze z popisovaného hlediska nacházet i v liberálně-demokratických systémech, a to prostřednictvím zkoumání fenoménu politické korektnosti.

Brož., A5, 160 str., 198 Kč

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

DOPORUČENÁ PUBLIKACE CDK

HYNEK FAJMON

Margaret Thatcherová a její politika

e-publikace 2., rozšířené vydání

Margaret Thatcherová je fascinující a inspirativní osobností moderní světové politiky. „Konzervativní revoluce“, kterou zahájila v osmdesátých letech, změnila tvář Velké Británie a později i východní Evropy. Kniha poslance Evropského parlamentu Hynka Fajmona Margaret Thatcherová a její politika vychází při příležitosti osmdesátých pátých narozenin bývalé premiérky. V úspěšné „politické biografii“ se autorovi (jenž původně vystudoval historii) podařilo skvěle skloubit důkladnou práci historika s rozhledem a zkušenostmi aktivního politika hájícího pravicové hodnoty. Druhé vydání knihy, jež poprvé vyšla v roce 1999, autor podstatně rozšířil a doplnil o kapitolu věnovanou působení a rozsáhlé spisovatelské činnosti Margaret Thatcherové po roce 1990, kdy odešla z aktivní politiky. Podstatně jsou rozšířeny i závěrečná chronologická příloha a slovníček nejvýznamnějších představitelů „thatcherismu“. K českému čtenáři se tak dostává první kompletní biografie političky, jejíž odkaz je stále živý a inspirativní.

E-publikace ve formátu PDF, 392 str. + 16 str. fotopřílohy, 198 Kč

Ke stažení zde:

www.kosmas.cz/knihy/183111/margaret-thatcherova-a-jeji-politika/

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

Navštivte internetové stránky
www.fajmon.eu

HYNEK FAJMON

POSLANEC EVROPSKÉHO PARLAMENTU ZA ODS

PROFIL EDITORA

Ondřej Krutílek

Analytik legislativy Evropské unie a šéfredaktor Revue Politika (www.revuepolitika.cz). Absolvent politologie, mezinárodních vztahů a evropských studií na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Autor řady odborných i publicistických textů. Příležitostně přispívá do Lidových novin, časopisů Reflex a Finmag (www.finmag.cz) a na server Euroskop (www.euroskop.cz).

OBSAH

STALO SE...	6	Vnitřní trh	17
PŘEHLED DĚNÍ	8	Rada v oblasti veřejných zakázek	17
Daně	8	podpořila výhradní elektronickou fakturaci	17
EP podporuje automatickou výměnu	8	Komise chystá harmonizaci pravidel	18
informací o zůstatcích na účtech	8	při porušování celních předpisů	18
Doprava	9	Instituce se dohodly na posílení	18
Rada odmítla vysoké nároky Komise	9	systému pojištění vkladů v EU	18
na infrastrukturu pro alternativní paliva	9	Členské státy odsouhlasily reformu auditů	19
TRAN schválil čtvrtý železniční balík	9	Za zneužívání trhu do vězení	20
Hospodářská a měnová unie	11	Zaměstnanost a sociální věci	20
EU je blíže k vytvoření mechanismu	11	Uplatňování práv pracovníků	20
pro řešení problémů v bankovní unii	11	na volný pohyb se musí zlepšit, potvrdil Coreper	20
Státy se shodly na podobě SRM	11	Zemědělství	21
Hospodářská soutěž	12	Komise chce zakázat potraviny	21
Slučování podniků na úrovni EU	12	z klonovaných zvířat	21
bude jednodušší	12	Komise ustoupila od zpřísnění	22
Justice a vnitro	13	pravidel státní podpory v zemědělství	22
LIBE a Coreper schválili evropský	13	VE ZKRATCE...	23
vyšetřovací příkaz	13	PŘEHLED KLÍČOVÝCH	
Výmáhání pohledávek přesahujících	14	HLASOVÁNÍ PLÉNA EP	31
hranice státu bude v EU jednodušší	14	VYBRANÉ STATISTICKÉ	
Spotřebitelé	14	ÚDAJE EUROSTAT	32
Lepší ochrana spotřebitelů	14	VEŘEJNÉ KONZULTACE	
v oblasti finančních služeb se blíží	14	V LEDNU 2014	34
Harmonizace poskytování	15	KALENDÁŘ NA LEDEN 2014	36
hypoték v EU dostala zelenou	15	SEZNAM ZKRATEK	37
Regulace výroby a prodeje tabákových	16	SLOVNÍČEK	38
výrobků se zpřísní, Rada a EP	16	SCHÉMATA	
dospěly ke kompromisu	16	ROZHODOVACÍCH PROCEDUR	41

STALO SE...

Rada 2. 12. 2013 podpořila návrh směrnice o elektronické fakturaci při zadávání veřejných zakázek (více v příspěvku **Rada v oblasti veřejných zakázek podpořila výhradní elektronickou fakturaci**).

Coreper 3. 12. 2013 stvrdil kompromisní znění směrnice, která má zavést evropský vyšetřovací příkaz (European Investigation Order) v trestních věcech. Výbor LIBE o návrhu hlasoval 5. 12. 2013 (více v příspěvku **LIBE a Coreper schválili Evropský vyšetřovací příkaz**).

Coreper 4. 12. 2013 stvrdil dohodu členských států o směrnici, která pozměňuje evropská pravidla fungování fondů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (UCITS) (více v příspěvku **Lepší ochrana spotřebitelů v oblasti finančních služeb se blíží**).

Ministři spravedlnosti členských zemí EU 6. 12. 2013 schválili svou pozici k nařízení o vytvoření celoevropského soudního příkazu (více v příspěvku **Vymáhání pohledávek přesahujících hranice státu bude v EU jednodušší**).

Rada vyjádřila 6. 12. 2013 nesouhlas s ambiciózními návrhy Komise na vybudování infrastruktury pro alternativní paliva do roku 2020, podle kterých by členské státy měly přijmout závazné cíle minimálního počtu dobíjecích, resp. čerpacích stanic pro různé druhy paliv (více v příspěvku **Rada odmítla vysoké nároky Komise na infrastrukturu pro alternativní paliva**).

Pravidla pro poskytování hypoték se v celé EU sjednotí. Posílí se např. informační povinnost bank vůči spotřebitelům, budou zavedena přísnější pravidla pro posuzování bonity klientů, týdenní „čas na rozmyšlenou“ (pro spotřebitele) před skutečně definitivním podpisem smlouvy či zákaz podmiňování poskytnutí hypotéky volbou jiného produktu, např. pojištění. Plénum EP schválilo návrh příslušné směrnice 10. 12. 2013 (více v příspěvku **Harmonizace poskytování hypoték v EU dostala zelenou**).

Plénum EP 11. 12. 2013 podpořilo návrh na rozšíření automatické výměny informací mezi daňovými správami (finančními úřady) v EU. Daný režim by se měl nově týkat dividend, kapitálových zisků, veškerých jiných forem finančních výnosů a zůstatků na účtech. Fakticky by tak mělo být zrušeno bankovní tajemství (více v příspěvku **EP podporuje automatickou výměnu informací o zůstatcích na účtech**).

Zástupci Rady, Evropského parlamentu a Evropské komise se 11. 12. 2013 shodli na návrhu směrnice, která ustanovuje národní pravidla pro ozdravení bank v EU a řešení jejich problémů (více v příspěvku **EU je blíže k vytvoření mechanismu pro řešení problémů v bankovní unii**).

Komise 13. 12. 2013 navrhla legislativní rámec, který bude harmonizovat porušování celních předpisů a sankcí za ně uvalených (více v příspěvku **Komise chystá harmonizaci pravidel při porušování celních předpisů**).

Výbor TRAN 17. 12. 2013 přijal zprávy ke všem legislativním návrhům v rámci tzv. čtvrtého železničního balíku s řadou pozměňovacích návrhů, které částečně oslabují původní záměr Komise liberalizovat vnitrostátní osobní železniční dopravu (více v příspěvku **TRAN schválil čtvrtý železniční balík**).

Litevské předsednictví dosáhlo 17. 12. 2013 politické dohody o revizi systému pojištění vkladů (Deposit Guarantee Schemes - DGS) v členských státech, a udělalo tak další krok k vytvoření jednotného kodexu krizového řízení úvěrových institucí v EU a bankovní unii (více v příspěvku **Instituce se dohodly na posílení systému pojištění vkladů v EU**).

Vrcholem litevského předsednictví se stala dohoda ministrů financí států eurozóny z 18. 12. 2013 na jednotném mechanismu pro řešení problémů bank v EU (Single Resolution Mechanism – SRM), čímž otevřeli cestu k jednání s EP s cílem dosáhnout dohody do května 2014 (více v příspěvku **Státy se shodly na podobě SRM**).

Coreper 18. 12. 2013 schválil nové nařízení reformující trh auditů v EU, na kterém se jen pár dní předtím shodlo litevské předsednictví s EP. Dohodnutý kompromis je však méně ambiciózní, než původní návrh Komise (více v příspěvku **Členské státy od-souhlasily reformu auditů**).

Komise 18. 12. 2013 představila návrhy předpisů upravujících nakládání s klonovanými zvířaty. Mělo by být zakázáno jak samotné klonování a dovoz klonovaných zvířat, tak prodej potravin z nich vyrobených. (více v příspěvku **Komise chce zakázat potraviny z klonovaných zvířat**).

Komise 18. 12. 2013 přijala nařízení upravující pravidlo de minimis v agrárním sektoru. Jeho podoba je významně benevolentnější oproti záměrům Komise poté, co členské státy vznesly řadu výhrad. (více v příspěvku **Komise ustoupila od zpřísnění pravidel státní podpory v zemědělství**).

Zástupci Rady a EP dospěli 18. 12. 2013 ke kompromisu ve věci revize směrnice o tabákových výrobcích. Nakonec nepodpořili tak zásadní zpřísnění

normy, jak původně požadovala Komise a výbor ENVI, přesto se regulace výroby a prodeje tabákových výrobků se zpřísní (více v příspěvku **Regulace výroby a prodeje tabákových výrobků se zpřísní, Rada a EP dospěly ke kompromisu**).

Coreper 20. 12. 2013 schválil návrh směrnice, která by měla zajistit lepší uplatňování unijních právních předpisů týkajících se práva občanů pracovat v jiném členském státě, a usnadnit tak jejich využívání v praxi (více v příspěvku **Uplatňování práv pracovníků na volný pohyb se musí zlepšit, potvrdil Coreper**).

Rada, EP a Komise se 20. 12. 2013 dohodly na návrhu směrnice o trestněprávním postihu za zneužívání trhu (MAD) (více v příspěvku **Za zneužívání trhu do vězení**).

Od roku 2014 bude v platnosti legislativní balík, který zavádí zjednodušený postup při přezkoumávání bezproblémových fúzí podniků (více v příspěvku **Slučování podniků na úrovni EU bude jednodušší**).

PŘEHLED DĚNÍ

DANĚ

EP podporuje automatickou výměnu informací o zůstatcích na účtech

Návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2011/16/EU, pokud jde o povinnou automatickou výměnu informací v oblasti daní ([KOM\(2013\)348](#))

Plénium EP 11. 12. 2013 [podpořilo](#) poměrem 360:59:287 [návrh](#) na rozšíření automatické výměny informací mezi daňovými správami (finančními úřady) v EU. Daný režim by se měl nově týkat dividend, kapitálových zisků, veškerých jiných forem finančních výnosů a zůstatků na účtech. Fakticky by tak mělo být zrušeno bankovní tajemství.

Kontext

Automatickou výměnu informací v rámci EU stanoví 2 normy. Na základě [směrnice č. 2003/48](#) o zdanění příjmů z úspor, která nyní podléhá revizi, členské státy od roku 2005 shromažďují údaje o úsporách nerezidentů (fyzických osob) a automaticky je předávají daňovým orgánům v místě pobytu těchto osob. [Směrnice č. 2011/16](#) o správní spolupráci v oblasti daní pak předpokládá automatickou výměnu informací o jiných formách příjmů od 1. 1. 2015. Týká se příjmů ze zaměstnání, odměn členů statutárních orgánů, životního pojištění, důchodů a příjmů z nemovitostí.

Komise svůj návrh založila mj. na [akčním plánu](#) týkajícím se daňových úniků a vyhýbání se daňovým povinnostem (více v příspěvku „Komise tvrdě proti daňovým únikům a vyhýbání se daňovým povinnostem“, Ve zkratce..., [Monitoring prosinec 2012](#)) a požadavku Evropské rady z května 2013. Předpokládá, že její přístup bude „vzorem“ pro jednání na úrovni G8, G20, ale např. i se Švýcarskem.

Obsah

Cílem návrhu je revidovat (dosud neimplementovanou!) směrnici o správní spolupráci v oblasti daní tak, aby se automatická výměna informací od 1. 1. 2017 vztahovala rovněž na dividendy, kapitálové zisky, jiné finanční výnosy a zůstatky na účtu. Směrnice o zdanění příjmů z úspor by se nově měla vztahovat také na příjmy z investičních fondů, inovativních finančních nástrojů, trustů nebo nadací, a to bez výjimek, jež nyní požívají Rakousko a Lucembursko (namísto výměny informací uplatňují na úspory nerezidentů 35% srážkovou daň, přičemž Lucembursko hodlá s touto praxí skončit do roku 2015).

Ve výsledku by si měly členské státy mezi sebou – na žádost EP pod hrozbou sankcí za porušení povinnosti – vyměňovat přinejmenším stejný objem informací, k jehož výměně s USA se některé z nich bilaterálně (tedy mezivládně) [hodlají zavázat](#) na základě amerického zákona o podávání informací o zahraničních účtech pro daňové účely (Foreign Account Tax Compliance Act, FATCA; pokud by tak nečinily, mohly by banky z EU mj. ztratit v USA licence k provozování své činnosti).

Původně měla být směrnice o správní spolupráci revidována až v roce 2017 s cílem odstranit podmínku „dostupnosti“ vyměňovaných informací. Komise novým návrhem nejenže danou podmínku zrušila, ale současně revizi o 4 roky uspíšila, zejm. proto, aby nad mezivládně dohodnutou výměnou informací mezi některými členskými státy EU (nejprve se jednalo o Německo, Francii, Itálii, Španělsko a Velkou Británii, později také o Belgie, ČR, Dánsko, Finsko, Irsko, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Švédsko, Slovensko a Slovinsko) a USA získala znovu kontrolu. Právě tato skutečnost podle Komise ospravedlňuje fakt, že návrh nebyl doprovázen standardním hodnocením dopadu.

Další vývoj

EP byl v případě návrhu pouze konzultován. Rozhodovat o jeho přijetí bude Rada, níž je třeba dosáhnout konsenzu (jednomyslnosti).

DOPRAVA

Rada odmítla vysoké nároky Komise na infrastrukturu pro alternativní paliva

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva. (KOM(2013)18)

Rada [vyjádřila](#) 6. 12. 2013 [nesouhlas](#) s ambiciózními návrhy Komise na vybudování infrastruktury pro alternativní paliva do roku 2020, podle kterých by členské státy měly přijmout závazné cíle minimálního počtu dobíjecích, resp. čerpacích stanic pro různé druhy paliv.

Kontext

Komise představila v lednu 2013 [návrh](#), který stanovuje množství dobíjecích stanic pro elektrické automobily, stejně jako množství čerpacích stanic pro automobily s pohonem na CNG a LNG. Komise navrhla minimální počet dobíjecích stanic pro elektrická vozidla v jednotlivých členských státech, celkem by se v EU mělo vybudovat 8 mil. dobíjecích stanic do roku 2020. Součástí jejího návrhu je i maximální vzdálenost 400 km mezi stanicemi LNG na hlavních evropských komunikacích, 150 km u CNG stanic (více v příspěvku „Komise zahájila strategii pro čistá paliva“, Ve zkratce..., [Monitoring leden 2013](#)).

Návrhem se zabýval už i EP. Výbor TRAN [souhlasil](#) s povinnými minimálními požadavky pro členské státy do roku 2020, byť nároky Komise oslabil. TRAN mj. podpořil pouze minimální počet veřejně dostupných dobíjecích stanic, tvořících ovšem minimální část z celkového počtu navrhovaného Komisí (v ČR tedy 7 tis.). Součástí zprávy schválené výborem TRAN je i opatření pro budování čerpacích stanic pro vozidla na vodíkový pohon, mezi kterými by do roku 2020 (o 10 let později u členských států, které do tohoto typu infrastruktury ještě vůbec neinvestovaly) neměla být vzdálenost větší než 300 km. Vyšší požadavky schválil TRAN stran vzdálenosti čerpacích stanic na CNG, kterou stanovuje na maximálně 100 km (Komise 150 km; více v příspěvku „TRAN oslabil nároky Komise na infrastrukturu pro alternativní paliva“, Ve zkratce..., [Monitoring listopad 2013](#)).

Obsah

Členské státy odmítají prakticky všechny požadavky Komise. Schvalují pouze vytvoření povinných národních akčních plánů, ve kterých se individuálně rozhodnou o cílech stanovených pro infrastrukturu pro alternativní paliva do roku 2030 (o 10 let později, než požadovala Komise).

Podle většiny členských států není nutné přijímat závazné limity, navíc v příliš krátkém časovém horizontu.

Vedle toho Rada podpořila přijetí společných technických standardů tak, aby všechny čerpací a dobíjecí stanice byly navzájem interoperabilní.

Další vývoj

Legislativní návrh bude dále projednáván s EP v rámci spolurozhodovací procedury. Vzhledem k odlišným stanoviskům je nepravděpodobné naplnění ambice dokončit legislativní proces do jara 2014.

TRAN schválil čtvrtý železniční balík

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zrušuje nařízení Rady (EHS) č. 1192/69 o společných pravidlech normalizace účtů železničních podniků (KOM(2013)26)

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o Agentuře Evropské unie pro železnice a o zrušení nařízení (ES) č. 881/2004 (KOM(2013)27)

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1370/2007, pokud jde o otevření trhu vnitrostátních služeb v přepravě cestujících po železnici (KOM(2013)28)

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU ze dne 21. listopadu 2012 o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru, pokud jde o otevření trhu vnitrostátních služeb v přepravě cestujících po železnici a správu a řízení železniční infrastruktury (KOM(2013)29)

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o interoperabilitě železničního systému v Evropské unii (KOM(2013)30)

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o bezpečnosti železnic (KOM(2013)31)

Výbor TRAN 17. 12. 2013 [přijal](#) zprávy ke všem legislativním návrhům v rámci tzv. čtvrtého železničního balíku s řadou pozměňovacích návrhů, které částečně oslabují původní záměr Komise liberalizovat vnitrostátní osobní železniční dopravu.

Kontext

Komise čtvrtý železniční balík, sestávající z 6 legislativních návrhů a [řady dalších dokumentů](#) a mající napomoci liberalizovat vnitrostátní osobní železniční dopravu, předložila v lednu 2013 s cílem zakončit liberalizaci železniční dopravy v EU, jež byla Komisí započata před 15 lety (více v příspěvku „Komise uveřejnila čtvrtý železniční balík“, [Monitoring leden 2013](#)).

První železniční balík předložený v roce 1998 a schválený o 3 roky později se týkal liberalizace mezinárodní nákladní dopravy, druhý balík uveřejněný v roce 2002 a přijatý v roce 2004 vnitrostátní nákladní dopravy a konečně balík třetí (schválen byl v roce 2007 po 3 letech od předložení příslušných návrhů) byl věnován liberalizaci mezinárodní osobní dopravy.

Železniční sektor v EU dosahuje podle Komise ročního obrátu 73 mld. €, což odpovídá 65% obrátu letecké dopravy, a zaměstnává na 800 tis. osob. Rovněž je ale velmi štědře dotován: např. v roce 2009 získal dotace ve výši 46 mld. €. Přesto podíl železnic na osobní dopravě v EU dosahuje od roku 2000 stále stejných hodnot – přibližně 6%.

Čtvrtý železniční balík je obecně považován za kontroverzní, protože podle návrhů Komise by mělo dojít k institucionálnímu oddělení (tzv. unbundlingu) provozovatelů infrastruktury (kolejí) a poskytovatelů služeb železniční dopravy.

Rada [dosáhla](#) 10. 6. 2013 politické dohody týkající se technické části tzv. čtvrtého železničního balíku, tedy rychlejší certifikace kolejových vozidel a role Evropské agentury pro železnice v daném procesu. Členské státy [jsou](#) toho názoru, že plná komunitarizace agendy, tj. posílení Evropské agentury pro železnice, by byla kontraproduktivní (více v příspěvku „Rada: Nové vlaky se na koleje dostanou rychleji, i když je budou autorizovat členské státy“, [Monitoring červen 2013](#)).

Obsah

Výbor TRAN [podpořil](#) proces liberalizace železniční osobní dopravy do konce roku 2019.

Všichni unijní dopravci by měli moci po celé EU nabízet služby vnitrostátní železniční osobní dopravy. Provozovatelé infrastruktury (tj. zjednodušeně řečeno kolejí a přílehlých nemovitostí, v ČR SŽDC) by měli železniční síť spravovat efektivně a nediskriminačním způsobem, aby měli na železnici přístup všichni dopravci za stejných podmínek.

Poslanci výboru podpořili institucionální (právní) oddělení provozovatelů infrastruktury od železničních dopravců (tzv. unbundling). Zároveň však bude moci pokračovat model vertikálně integrované (holdingové) struktury za podmínky, že bude zajištěna provozní a finanční nezávislost provozovatele železniční infrastruktury (viz např. Deutsche Bahn či SNCF). TRAN rovněž podpořil přísná kritéria nezávislosti provozovatelů infrastruktury, která stanovují pravidla pro oddělení finančních účtů a zajištění rozhodovací autonomie prostřednictvím separátních rozhodovacích orgánů. Pokud dopravce daná pravidla nebude dodržovat, nebude oprávněn provozovat

služby v ostatních členských státech. TRAN ovšem nesouhlasí s navrhovaným opatřením Komise, které by zakazovalo založení nových společností stávající holdingové struktury. Podle něj by měla být členským státům ponechána volnost ve výběru struktury i do budoucna.

K dalším odmítnutým návrhům Komise patří klauzule, která by zakazovala přechod zaměstnanců mezi jednotlivými částmi holdingu, stejně jako působení členů v rozhodovacích orgánech několika subjektů v rámci jednoho holdingu.

Výbor na rozdíl od Komise prosazuje, aby členským státům byla ponechána možnost uzavírání smluv o veřejných službách napřímo bez zadávání veřejných zakázek. Dnes tendry nejsou povinné – ve vztahu k osobokilometrům se uskutečňují jen v 53% případů –, a tak v 16 státech EU existují z více než 90% monopoly. Tento postup ovšem bude možný jen v případě, že státní orgány dodrží stanovená kritéria, jako je včasnost a frekvence služeb, spokojenost zákazníků, kvalita vozového parku atd.

V opačném případě bude po vypršení smluvního závazku povinné tendr provést. Přechodné období je stanoveno až do roku 2022. Smlouvy o veřejných službách uzavřené těsně před vypršením tohoto termínu, budou moci trvat ještě dalších 10 let.

TRAN prosazuje nové kritérium, podle kterého by se měl být stanoven povinný minimální počet uzavřených smluv o veřejných službách v závislosti na velikosti trhu. Například Lucembursko nebo Belgie, jejichž železniční síť o délce kratší než 20 mil. km, budou moci uzavřít pouze jednu smlouvu. Státy s železničními sítěmi o délce více než 200 mil. km (např. Francie a Německo) budou povinny uzavírat nejméně 4 smlouvy.

V technické části týkající se způsobu autorizace železničních vozidel TRAN upřednostňuje (stejně jako Komise), aby byla Evropské agentuře pro železnice během 4letého přechodného období svěřena pravomoc vydávat jak celounijní povolení k uvádění vozidel na trh, tak celoevropská osvědčení o bezpečnosti. U osvědčení TRAN umožňuje výjimku pro izolované železniční síť (zejm. pobaltských států). Členské státy prosazují duální systém, který by ponechával pravomoci národním úřadům v případě železničních dopravců fungujících pouze v 1 členském státě.

Další vývoj

Výbor TRAN schválil mandát pro zástupce EP, kteří mohou zahájit vyjednávací proces s Radou o případném kompromisu ve věci všech návrhů.

HOSPODÁŘSKÁ A MĚNOVÁ UNIE

EU je blíže k vytvoření mechanismu pro řešení problémů v bankovní unii

Proposal for a Directive establishing a framework for the recovery and resolution of credit institutions and investment firms (BRRD) - final compromise text (2012/0150(COD))

Zástupci Rady, EP a Komise se 11. 12. 2013 [shodli](#) na návrhu směrnice, která ustanovuje národní pravidla pro ozdravení bank v EU a řešení jejich problémů.

Kontext

Komise svůj návrh předložila v červnu 2012 (více v příspěvku „Komise chce, aby vznikla ‚bankovní unie‘“, [Monitoring červen 2012](#)). Další 2 legislativní texty (týkající se jednotného mechanismu dohledu, tzv. SSM) byly včetně komplexního plánu na ustavení bankovní unie uveřejněny v září 2012 (více v příspěvku „Komise předložila další konkrétní návrhy na vznik bankovní unie“, [Monitoring září 2012](#), a v příspěvku „Zástupci Rady a EP se shodli na vznik jednotného mechanismu dohledu nad bankami“, [Monitoring březen 2013](#)). Na vzniku bankovní unie jako takové se v základních parametrech shodly hlavy států a vlád na summitu již v červnu 2012 a podpořil jej i MMF.

Akcionáři a věřitelé se tak od roku 2016 budou podílet na záchraně krachujících bank. Kompromis, který zcela [nevyloučil](#) možnost záchranu bank z veřejných prostředků, sestává ze 3 pilířů: prevence, včasná intervence a řešení. [Dohoda](#) je dalším krokem k vytvoření bankovní unie (více v příspěvku „Rada napodruhé přijala svou pozici ke směrnici o ozdravování bank“, [Monitoring červen 2013](#)).

Obsah

Hlavní opatření pro řešení problémů bank zahrnují: prodej (části) banky, vytvoření „mostu“ mezi bankou a veřejně kontrolovaným subjektem (dočasný přenos dobrých bankovních aktiv na něj), oddělení aktiv a tzv. „bail-in“ (přenesení ztrát na akcionáře a nezajištěné věřitele). Pro potřeby „bail-in“ budou muset členské státy zřídit fondy pro řešení problémů ex ante, které budou financovány bankami a které budou muset dosáhnout úrovně 1 % všech pojištěných vkladů (v EU jsou to ty pod 100 tis. €), a to do roku 2025. Fondy pak při problémech budou moci bankám poskytovat např. půjčky, záruky či nákupy aktiv.

Mechanismus pro záchranu bank, který bude uskutečnitelný od ledna 2016, zahrnuje zejm. příspěvek od soukromého sektoru na záchranu bank, a to

v tomto pořadí: prvně od akcionářů banky, následně od jejich věřitelů, z vytvořených fondů a z nepojištěných vkladů nad 100 tis. €. Dosažený kompromis stanovil, že soukromý sektor musí absorbovat ztráty ve výši minimálně 8 % všech závazků v rámci restrukturalizace banky. Národní fond pro řešení problémů bude moci přispět max. do výše 5 % závazků banky. Pokud ani to nebude dostačující, mohou vnitrostátní orgány použít veřejné prostředky. Což byl také nejspornější bod dohody. EP navrhl využití vládní pomoci jen v případě systémové bankovní krize, což je považováno za příliš vágní definici. Rada zase hájila možnost využití veřejných financí jako formu „preventivní rekapitalizace“. Nakonec budou moci být veřejné prostředky (tzv. stabilizační nástroje vlády) využity až poté, co banky rekapitalizují 8 % svých závazků, pouze ve výjimečných případech a v souladu s pravidly pro státní podporu (tj. po schválení Komisí). Toto ustanovení bude přezkoumáno v roce 2018. Preventivní rekapitalizace, kterou navrhovala Rada, může být použita pro solventní banky, ale jen v krajních případech (při problémech, které objeví zátěžové testy a které ještě upřesní Evropský orgán pro bankovníctví).

Všechny banky také budou muset připravit své plány na „horší časy“ a zajistit přijetí veškerých preventivních opatření k řešení úpadku banky tak, aby byli ochráněni daňoví poplatníci. Orgány dohledu budou mít možnost jmenovat „dočasné správce“, jestliže se situace výrazně zhorší. To, že věřitelé a akcionáři budou těmi, kdo ponosou ztráty především, má posílit právní jistotu investorů a obecně celý evropský bankovní sektor.

Další vývoj

Dohodu následně [stvrdil](#) také Coreper. EP a Rada ji nyní musí formálně přijmout.

Státy se shodly na podobě SRM

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví jednotná pravidla a jednotný postup pro řešení problémů úvěrových institucí a některých investičních podniků v rámci jednotného mechanismu pro řešení problémů a jednotného fondu pro řešení problémů bank a mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 (KOM(2013)520)

Vrcholem litevského předsednictví se stala [dohoda](#) ministrů financí států eurozóny z 18. 12. 2013 na jednotném mechanismu pro řešení problémů bank v EU (Single Resolution Mechanism - SRM), čímž [otevřeli](#) cestu k jednání s EP s cílem dosáhnout dohody do května 2014.

Kontext

Předložený návrh je součástí širší iniciativy mající dát v EU (resp. v eurozóně) vzniknout tzv. bankovní unii. Cílem je – zjednodušeně řečeno – větší dohled nad fungováním bankovního sektoru v EU a prevence jeho potenciálních problémů (které byly v posledních letech zpravidla saturovány z veřejných prostředků). Pokud by tyto snahy (dohled a prevence) nebyly úspěšné, měl by se uplatnit právě předložený „jednotný mechanismus pro řešení problémů“, který by měl podle Komise garantovat, že potenciální krach banky negativně nezasáhne daňové poplatníky (více v příspěvku „Komise navrhla jednotný mechanismus pro řešení problémů bank v bankovní unii“, [Monitoring červenec/srpen 2013](#)).

Od roku 2014 bude spuštěn první pilíř bankovní unie – jednotný mechanismus dohledu (tzv. SSM) Evropské centrální banky (více v příspěvku „Od roku 2014 bude v EU jednotný bankovní dohled“, [Monitoring září 2013](#)), který bude následně od 1. 1. 2015 doplněn právě SRM.

Obsah

Banky budou přispívat do společného fondu, ze kterého se bude financovat uzavření nebo záchrana krachujících bank. Fond má v průběhu 10 let (od roku 2015 či 2016) dosáhnout objemu prostředků ve výši 55 miliard eur (asi 1,5 bilionu korun). Do doby naplnění fondu by mělo být možné potřebné finance získat z vnitrostátních zdrojů (např. dodatečným zdaněním bank) či podle pravidel o státní pomoci prostřednictvím ESM jako půjčky státu. Až bude fond zcela naplněn, bude sám zajišťovat v případě nutnosti dodatečné finance prostřednictvím půjček.

Státy EU budou muset vytvořit národní záchranné sítě (viz výše příspěvek „EU je blíže k vytvoření mechanismu pro řešení problémů v bankovní unii“). Při řešení problémů bank mají být v první řadě využity prostředky akcionářů banky a jejích věřitelů, pak by podle pravidel o státní pomoci vstupovaly do hry národní záchranné sítě. Tyto národní mechanismy se ale v průběhu 10 let stanou, pokud se země připojí k bankovní unii, součástí společného fondu v rámci mechanismu SRM, který bude sloužit jako poslední možnost pomoci. Díky mechanismu by tak při záchraně bank peníze evropských daňových poplatníků měly být využity co nejméně.

Negativně se k mechanismu stavěla Velká Británie, která se však bankovní unie účastnit nebude. Žádala záruky, že případné pokuty a náhrady škod v souvislosti s rozhodnutími v rámci mechanismu nebudou placeny z unijního rozpočtu, jak je nyní v podobných případech obvyklé.

Další vývoj

Otázkou dále zůstává podoba rozhodovacích procesů o pomoci či přímo o uzavření konkrétní banky. [Dle EP](#) by supervizor (ECB) měl být jediným orgánem, který bude moci navrhnout zahájení mechanismu řešení. Rada SRM fondu složená ze zástupců orgánů řešících problémy bank v jednotlivých členských státech a odborníků by pak vyhodnotila tento návrh a doporučila Komisi zahájit akci, která by následně vydala oficiální rozhodnutí a Rada rozhodla o podrobnostech jeho provedení. Poslanci EP podpořili také návrh Komise, aby byly přímo zahrnuty všechny banky usazené v zúčastněných členských státech. Chtějí také posílit odpovědnost systému a ECB jako jeho supervizora. Proto bude mj. zapotřebí souhlasu EP při jmenování výkonného ředitele a náměstka ředitele fondu SRM, kteří budou podléhat pravidelným slyšením EP.

Pravidla fungování fondu upraví mezivládní smlouva právě proto, aby se nemusely měnit unijní smlouvy. Zmíněný mezivládní dokument by měl být dojednán mezi EP a Radou do 1. 3. 2014.

HOSPODÁŘSKÁ SOUTĚŽ**Slučování podniků na úrovni EU bude jednodušší**

Mergers: Commission cuts red tape for businesses
([IP/13/1214](#))

Od roku 2014 bude v platnosti legislativní balík, který zavádí zjednodušený postup při přezkoumávání bezproblémových fúzí podniků.

Obsah

[Balík](#) následuje veřejnou konzultaci, která [proběhla](#) v roce 2013. Komise má povinnost posoudit fúzi společností na evropské úrovni, které dosahují určitého obratu. Do 25 pracovních dní od oznámení transakce musí rozhodnout, zda udělí souhlas se spojením, nebo zahájí hloubkové šetření. Většina z oznámených fúzí jsou z hlediska hospodářské soutěže bezproblémové.

Nově bude například sníženo množství informací, které jsou od podniků požadovány při oznamování jejich úmyslu o sloučení. Očekává se tak snížení byrokracie a nákladů. Fúze, u kterých Komise nepředpokládá žádné potíže, budou posuzovány v rámci zjednodušeného postupu, kdy společnosti např. využívají kratší oznamovací formulář a Komise je uznává bez zkoumání trhu. Nově bude tento postup rozšířen na základě zkušeností Komise. Zjednodušený postup bude platný pro horizontální fúze, které na svém trhu

dosahují podílu menšího než 20% (namísto současných 15%). U vertikálních fúzí to bude 30% (namísto 25%). Podle nového kritéria bude zjednodušený postup platný také u společností, jejichž podíl na trhu se pohybuje mezi 20–50%, ale nárůst podílu v důsledku spojení bude jen malý. Nová pravidla Komisi umožní až 70% případů posuzovat zjednodušeným postupem.

Bude rovněž sníženo množství a detailnost informací požadovaných pro oznámení fúze Komisi, a to i mimo zjednodušený postup. Zjednodušení výměny informací mezi podniky a Komisí by mělo snížit časovou náročnost procedury již v její „přednotifikační“ fázi.

Aby se odstranily případné obavy z narušení hospodářské soutěže, spojující se podniky mohou nabídnout určité „závazky“ související zejm. s prodejem majetku a vytvořením mandátu pro správce, který bude sledovat provádění těchto závazků. Pro tyto účely Komise vypracovala vzorové texty, jejich využití je však dobrovolné.

JUSTICE A VNITRO

LIBE a Coreper schválili evropský vyšetřovací příkaz

Podnět Belgického království, Bulharské republiky, Estonské republiky, Španělského království, Rakouské republiky, Republiky Slovinsko a Švédského království k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady o evropském vyšetřovacím příkazu v trestních věcech ([2010/C 165/02](#))

Coreper 3. 12. 2013 [stvrdil](#) kompromisní znění směrnice, která má zavést evropský vyšetřovací příkaz (European Investigation Order) v trestních věcech. Výbor LIBE o návrhu [hlasoval](#) 5. 12. 2013 poměrem 42:1.

Kontext

S podnětem na zavedení směrnice v této oblasti přišlo 7 členských států (Belgie, Bulharsko, Estonsko, Španělsko, Rakousko, Slovinsko a Švédsko) v dubnu 2010. V Radě bylo dosaženo shody v prosinci 2011 a EP hlasoval v květnu 2012. V listopadu 2013 dosáhly všechny 3 instituce (tedy včetně Komise) kompromisu. EIO se nebude účastnit Irsko a Dánsko, naopak Velká Británie se účastnit bude.

Evropský vyšetřovací příkaz je rozhodnutí justičního orgánu vydané či potvrzené justičním orgánem jednoho členského státu („vydávající stát“) za účelem provedení jednoho nebo několika konkrétních vyšetřovacích úkonů v jiném členském státě („vykonávající stát“) s cílem zajistit důkazy. Členské státy vykonávají evropský vyšetřovací příkaz na základě

zásady vzájemného uznávání. Evropský vyšetřovací příkaz by měl být zaměřen na konkrétní vyšetřovací úkon, který musí být proveden, a stanoví jednotný rámec pro zajišťování důkazů.

Obsah

Vyšetřovací příkaz má být stavebním kamenem spolupráce mezi soudy členských států. Usnadní soudnímu orgánu provádět vyšetřování v trestních věcech s přeshraničním rozměrem, a získat tak důkazy v jiné zemi (např. při prohledávání domů, vylisování svědků, informace o bankovních účtech). Stávající pravidla jsou již zastaralá a často vedla k průtahům případů. Příkaz má za cíl také snížit byrokracii zavedením jednotného standardního formuláře pro zahájení vyšetřování a získání důkazů.

Při vydávání EIO bude zajištěno dodržování lidských práv a základních svobod (zejm. právo podezřelé nebo obviněné osoby být považována za nevinnou, dokud nebyla její vina prokázána, stejně jako právo na obhajobu v trestním řízení) a soudy členských zemí budou moci odmítnout žádost o vyšetřovací příkaz, pokud se domnívají, že je neslučitelný s jejich závazky v oblasti základních práv. Dále by žádost o evropský vyšetřovací příkaz mohla být odmítnuta pouze z konkrétních důvodů uvedených v návrhu (např. pokud by mohlo dojít k poškození zájmů národní bezpečnosti).

O vydání EIO členské státy rozhodnou do 30 dnů, požadované vyšetřování pak bude moci být provedeno do 90 dnů od schválení. O vydání bude také moci v rámci použitelných práv na obhajobu v souladu s vnitrostátními předpisy upravujícími trestní řízení požádat podezřelá nebo obviněná osoba. Vydání EIO má být nezbytné a přiměřené pro účely řízení při zohlednění práv podezřelé nebo obviněné osoby a vyšetřovací úkon nebo úkony uvedené v EIO by za stejných podmínek bylo možné nařídit u obdobného vnitrostátního případu.

Členské státy rovněž zajistí, aby se na vyšetřovací úkony uvedené v evropském vyšetřovacím příkazu vztahovaly opravné prostředky rovnocenné těm, které by byly dostupné v obdobném vnitrostátním případě. EIO je třeba odlišit od evropského zatýkacího rozkazu. Také vytvoření společného vyšetřovacího týmu a shromažďování důkazů v rámci tohoto týmu vyžaduje zvláštní pravidla, která je třeba stanovit odděleně.

Návrh dále upravuje i např. dočasné předávání osob ve vazbě do vydávajícího státu pro účely provedení vyšetřovacího úkonu, výslech za použití videokonference nebo jiného audiovizuálního přenosu, předávání informací o bankovních a jiných finančních transakcích, odposlech telekomunikačního provozu za technické pomoci jiného členského státu aj.

Další vývoj

EP by měl o návrhu hlasovat již v lednu 2014, poté bude směrnice schválena Radou. Po schválení budou mít členské státy 3 roky na transpozici směrnice do svého vnitrostátního práva.

Vymáhání pohledávek přesahujících hranice státu bude v EU jednodušší

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council creating a European Account Preservation Order to facilitate cross-border debt recovery in civil and commercial matters - General Approach (2011/0204 (COD))

Ministři spravedlnosti členských zemí EU 6. 12. 2013 [schválili](#) svou pozici k nařízení o vytvoření celoevropského soudního příkazu.

Kontext

Téměř 1 mil. malých a středních podniků se potýká s problémy přeshraničních dluhů, v důsledku čehož přicházejí každý rok přibližně o 2,6 % svého obrátu. Až 600 milionů EUR pohledávek ročně se zbytečně odepisuje, protože podniky považují právní spory v zahraničí za příliš obtížné, nákladné a složité. Občanům vzniká škoda i tehdy, když nedostanou zboží objednané přes internet nebo když nepřítomný rodič neplatí výživné ze zahraničí. Evropský příkaz k obstavení účtů budou mít věřitelé k dispozici jako alternativu nástrojů, které jim nabízí vnitrostátní právní úprava, a bude možné jej použít jen v přeshraničních případech.

Obsah

Návrh legislativy vytváří jednotný postup při vymáhání přeshraničních pohledávek, který vede až k vytvoření evropského příkazu k obstavení účtu, kterým by mohly být zablokovány finanční prostředky dlužníka na jeho bankovním účtu v některém členském státě (kvůli možnosti tzv. „účinku překvapení“ bez předchozího varování dlužníka).

Příkaz může mít velký význam při vymáhání pohledávek, protože zabrání dlužníkům v tom, aby přesunuli nebo rozptýlili své peníze, dokud se nepodaří získat a vymoci rozsudek. Účet dlužníka se pouze zablokuje, ale nedovolí vyplacení peněz věřiteli. Evropský příkaz k obstavení účtů bude vydáván v řízení bez účasti protistrany.

Podle znění Rady by se pravidla neměla vztahovat na finanční nástroje (např. akcie), poslední vůli či právní nástupnictví a majetkové poměry mezi manželi. Pravidla se budou vztahovat pouze na věřitele se sídlem v členském státě, který je těmito pravidly vázán. Kromě toho věřitel zpravidla ponese odpo-

vednost za neodůvodněné použití příkazu k obstavení účtů a bude moci daný mechanismus využít pouze v případě, kdy byl proti dlužníkovi vynesena pravomocný rozsudek.

Přijetím nařízení nicméně nedojde ke změně vnitrostátních pravidel týkajících se obstavení finančních prostředků. Komise jen přidává evropský postup, který si věřitelé mohou zvolit a použít při vymáhání pohledávek v jiných zemích EU.

Další vývoj

Nyní musí návrh přijmout EP a členské státy EU na zasedání Rady.

SPOTŘEBITELÉ

Lepší ochrana spotřebitelů v oblasti finančních služeb se blíží

Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council amending Directive 2009/65/EC on the coordination of laws, regulations and administrative provisions relating to undertakings for collective investment in transferable securities (UCITS) as regards depositary functions, remuneration policies and sanctions(UCITS V) - General approach (2012/0168 (COD))

Coreper 4. 12. 2013 [stvrdil](#) dohodu členských států o směrnici, která pozměňuje evropská pravidla fungování fondů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (UCITS).

Kontext

UCITS shromažďují prostředky od investorů, které dále investují do portfolia diverzifikovaných finančních instrumentů. Dle současných pravidel [směrnice č. 2009/65](#) musejí být všechna aktiva fondů svěřena depozitáři, který je odpovědný za ztráty utrpěné v důsledku neplnění povinností, detaily definují vnitrostátní právní předpisy, které se ovšem liší.

Cílem směrnice [je posílit důvěru](#) a ochranu drobných investorů, jejichž prostředky fondy investují. Změny posilují odpovědnost depozitářů, politiku jejich odměňování a sankce.

Obsah

Dohoda o směrnici stanoví seznam subjektů, které jsou způsobilé jednat jako depozitáři UCITS (nejčastěji jde o banky či pojišťovny) a objasňuje odpovědnost depozitáře v případě ztráty finančních nástrojů. Zavádí zvláštní ustanovení o úschově a dohledových povinnostech depozitáře a definuje podmínky, za kterých může být povinnost úschovy přenesena na subdepozitáře.

Ohledně politiky odměňování směrnice zavádí požadavek, aby UCITS braly v potaz řízení rizik, nepodporovaly riskování a byly v souladu s minimálními zásadami uvedenými ve směrnici. Politika odměňování se vztahuje zejména na ty zaměstnance, kteří na sebe berou riziko, jsou ve vrcholném managementu fondu nebo mají kontrolní funkci. K tomuto účelu by měly UCITS zřídit výbor pro odměňování, který bude nezávisle posuzovat politiku odměňování.

Co se týče sankcí, směrnice obsahuje výčet porušení a stanovuje správní sankce a opatření, které by měly používat příslušné orgány.

Další vývoj

Rada může zahájit jednání s EP o finální verzi směrnice.

Harmonizace poskytování hypoték v EU dostala zelenou

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o smlouvách o úvěru na bydlení (KOM(2011)142)

Pravidla pro poskytování hypoték se v celé EU sjednotí. Posílí se např. informační povinnost bank vůči spotřebitelům, budou zavedena přísnější pravidla pro posuzování bonity klientů, týdenní „čas na rozmyšlenou“ (pro spotřebitele) před skutečně definitivním podpisem smlouvy či zákaz podmiňování poskytnutí hypotéky volbou jiného produktu, např. pojištění. Plénum EP [schválilo](#) návrh příslušné směrnice 10. 12. 2013 poměrem 596:31:65. Komise přijetí kompromisu [přivítala](#).

Kontext

Cílem iniciativy Komise bylo a je podle důvodové zprávy k návrhu, uveřejněnému v březnu 2011, „vytvořit vnitřní trh s hypotečními úvěry“ a s odkazem na finanční krizi z roku 2008 „řešit neodpovědné poskytování a přijímání úvěrů“ (sic!).

V roce 2008 [činila](#) výše nesplacených hypotečních úvěrů v EU téměř 6 bil. €, tj. přibližně 50% HDP EU, přičemž v 16% případů měli klienti problém se splácením a v 10% případů byli se splátkami skutečně v prodlení; přesto tvoří hypotéky až 70% všech úvěrů, které si klienti v EU berou (více v příspěvku „Komise hodlá regulovat poskytování hypoték v EU, [Monitoring březen 2011](#)).

Jedním z argumentů pro předložení legislativního návrhu stala i [bílá kniha](#) o integraci trhů EU s hypotečními úvěry uveřejněná v prosinci 2007, resp. obdobně zaměřená [zelená kniha](#) z července 2005. Podle Komise je stávající právní rámec (tvořený zejména [směrnici č. 93/13](#), [č. 2005/29](#), [č. 2006/48](#), [č.](#)

[2006/114](#) a [č. 2008/48](#) a nezávazným [doručením č. 2001/193](#)) nedostatečný, neboť nebere v potaz specifika hypotečních úvěrů (více [zde](#)).

Zástupci Rady a EP dospěli ke kompromisu v dubnu 2013 (více v příspěvku „Zástupci Rady a EP se dohodli na regulaci poskytování hypoték v EU“, [Monitoring duben 2013](#)), Coreper jej pak schválil v květnu 2013 (více v příspěvku „Coreper potvrdil kompromis týkající se směrnice o hypotékách“, Ve zkratce..., [Monitoring květen 2013](#)).

Obsah a sporné body

Výsledná norma by měla zavádět některé společné standardy (mj. autorizaci, registraci a národní dohled a dohled EBA nad poskytovateli hypoték na rezidenční nemovitosti, obytné nemovitosti, jejichž část tvoří kancelářské prostory, a stavební pozemky), ale neměla by (podle EP) ignorovat stávající kulturní a ekonomické rozdíly mezi státy EU. Současně by měla zůstat zachována možnost poskytovat hypotéky v rámci celého vnitřního trhu EU.

Pozornost by se měla ubírat směrem k finanční gramotnosti spotřebitelů (na jejímž zvyšování by se měly podílet zejm. členské státy). Konkrétně by se norma měla zaměřit na jasnější vymezení vztahu bank a spotřebitelů nejen při vyjednávání smlouvy o hypotečním úvěru (posílení informační povinnosti bank vůči spotřebitelům prostřednictvím tzv. ESIS, evropského standardizovaného informačního přehledu, přísnější pravidla pro posuzování jejich bonity včetně povinného prověřování příjmů, 7denní „čas na rozmyšlenou“ ze strany spotřebitelů před skutečně definitivním podpisem smlouvy, zákaz podmiňování poskytnutí hypotéky volbou konkrétního/dalšího produktu, např. pojištění), ale zejm. poté, co ji spolu obě strany (zpravidla na řadu let) podepíší (např. k vyrovnání závazků by krom standardního splacení hypotéky mělo za určitých okolností postačovat, pokud není úvěr splácen a kupec a věřitel si to výslovně ujednájí, propadnutí předmětné nemovitosti věřiteli, a to bez dalších sankcí).

Obecně by měly být hypotéky flexibilnější, tj. mělo by být možné je snáze (v zásadě bez sankcí) předčasně splatit („právo“ na tuto eventualitu by měly ve svých prováděcích předpisech přesněji specifikovat jednotlivé členské státy), měly by být „převoditelnější“ na jiného dlužníka, jinou nemovitost a/nebo jinou (např. národní) měnu (dle kurzu stanoveného ve smlouvě a s možnou kompenzací věřiteli).

Zástupci Evropské hypoteční federace již dříve vyjádřili obavu, aby regulace hypoték na úrovni EU nechránila spotřebitele tak, že je nakonec „ochrání“ před hypotékou samotnou. Na druhou stranu je ale

třeba přiznat, že oproti [zprávě](#) Antolína Sáncheze Preseda přijaté v ECON v červnu 2012 (více v příspěvku „ECON je pro přísnou regulaci poskytování hypoték v EU“, [Monitoring červen 2012](#)) je kompromisní znění návrhu vůči poskytovatelům hypoték přece jen méně restriktivní.

Další vývoj

Nová norma by měla být uveřejněna v Úředním věstníku EU po definitivním schválení Radou. Směrnice by měla být implementována do 24 měsíců a revidována po 5 letech od vstupu v platnost.

Regulace výroby a prodeje tabákových výrobků se zpřísní, Rada a EP dospěly ke kompromisu

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se výroby, obchodní úpravy a prodeje tabákových a souvisejících výrobků ([KOM\(2012\)788](#))

Zástupci [Rady](#) (za nesouhlasu Polska) a [EP](#) dospěli 18. 12. 2013 ke [kompromisu](#) ve věci revize směrnice o tabákových výrobcích. Nakonec nepodpořili tak zásadní zpřísnění normy, jak původně požadovala Komise a výbor ENVI, přesto se regulace výroby a prodeje tabákových výrobků se zpřísní, v zásadě v souladu s pozicí pléna EP z října 2013.

Kontext

V současnosti je v platnosti [směrnice č. 2001/37](#). Podle odpovědného komisaře Tonia Borga „čísla [mluví](#) sama za sebe: tabák zabíjí 50 % svých uživatelů – 700 tis. lidí v EU ročně – a je vysoce návykový. 70 % kuřáků začíná kouřit před dosažením 18 let a 94 % před dosažením 25 let. (...) Spotřebitelé nesmí být obelháváni: tabákové výrobky by měly vypadat a chutnat jako tabákové výrobky.“ Jinak řečeno, trh s tabákovými výrobky se podle Komise za posledních 11 let, které uplynuly od přijetí zmíněné normy, výrazně proměnil, a proto je třeba její revize (aby se za 5 let platnosti nové normy snížil počet kuřáků v EU alespoň o 10 mil., tj. o 2 %, což by mělo pro členské státy údajně znamenat čisté příjmy ve výši 4 mld. € ročně). Krom toho na mezinárodní úrovni EU a její členské státy ratifikovaly rámcovou úmluvu WHO o kontrole tabáku, která vstoupila v platnost v únoru 2005. V důsledku toho se podle Komise stala „některá stávající ustanovení“ směrnice zastaralými. Komise předložením návrhu v prosinci 2012 (více v příspěvku „Komise navrhla zpřísnění směrnice o tabákových výrobcích“, [Monitoring prosinec 2012](#)) reagovala nejen na výzvy EP a Rady, ale i na vlastní

zprávy o uplatňování stávající směrnice z roku 2007 a 2009. Do veřejné konzultace, která uveřejnění návrhu předcházela, bylo zasláno přes 85 tis. příspěvků (sic!). V říjnu 2012 v souvislosti s přípravami návrhu rezignoval odpovědný komisař John Dalli, jenž měl údajně skrze maltského prostředníka slíbit, že text ovlivní ve prospěch švédského výrobce tabáku snus. V březnu 2013 bylo konstatováno, že návrh je v souladu s principem subsidiarity (více v příspěvku „Tabáková směrnice je v souladu s principem subsidiarity“, Ve zkratce..., [Monitoring březen 2013](#)), Rada se jím poprvé meritorně zabývala v květnu 2013 – jednala o případných negativních dopadech textu na oblast zemědělství (více v příspěvku „Rada se věnovala dílčím otázkám reformy SZP a návrhu směrnice týkající se tabákových výrobků“, [Monitoring květen 2013](#)). Tzv. obecný přístup k textu přijala v červnu 2013 (více v příspěvku „Rada přijala postoj k revizi směrnice o tabákových výrobcích“, [Monitoring červen 2013](#)).

V EP se k návrhu před odpovědným výborem ENVI vyjádřily výbory INTA, ITRE, IMCO, AGRI a JURÍ a obecně platí, že se v žádném z ohledů nepřiklonily k tak restriktivnímu řešení jako nakonec ENVI (více v příspěvku „ENVI se vyjádřil k revizi směrnice o tabákových výrobcích“, [Monitoring červenec/srpen 2013](#)), plénum EP o něm hlasovalo v říjnu 2013 (více v příspěvku „EP nakonec zmírnil regulaci výroby a prodeje tabákových výrobků“, [Monitoring říjen 2013](#)).

Obsah

Na všech baleních cigaret a tabáku (včetně tabáku do vodních dýmek) by měl být od roku 2016 (minimálně) obrázek a text zdravotního varování, které by měly pokrývat 65 % povrchu přední i zadní strany balení.

Dnes je to 30 % přední a 40 % zadní strany balení. Komise a ENVI požadovaly 75 %. Opatření by se nemělo týkat klasického dýmkového tabáku, doutníků a doutniček. Značka tabákového výrobku by měla být zobrazena na spodní straně balení.

EP i Rada zamítly návrh na zákaz tenkých (slim) cigaret (o průměru do 7,5 mm), zakázána by měla být jen balení o méně než 20 cigaretách, resp. méně než 30 gramů v případě samostatně prodáváného tabáku.

EP ani Rada nakonec nepodpořily ani absolutní zákaz cigaret, tabáku a tabákových výrobků, které neprodukují kouř, tj. zejm. elektronických cigaret, jež by měly být v souladu se [směrnici č. 2001/95](#) a [směrnici č. 2001/83](#), měly by obsahovat nejvýše 20 mg/ml nikotinu, měly by nést zdravotní varování včetně kontraindikace a neměly by být prodávány osobám mladším 18 let

(analogicky se to týká i náplní e-cigaret). Navíc za léky (prodávané prakticky výhradně v lékárnách) by měly být tyto výrobky považovány jen v případě, že jsou prezentovány jako přípravky k léčbě či prevenci nemocí (např. náhradní nikotinové terapie). Na druhou stranu by měly být zakázány produkty s tzv. charakteristickými příchutěmi (ovoce, vanilka, čokoláda ap.). Povoleny by měly být jen přísady nezbytné pro výrobu tabáku (např. cukr). Mentolové tabákové výrobky (resp. výrobky s příchutěmi, jejichž prodeje v EU dosahují objemu více než 3%) by měly být zakázány od roku 2020. (Příchutě by obecně měly být povoleny jen v tabáku pro vodní dýmky.)

Členské státy by měly za účelem snížení počtu ilegálních tabákových výrobků na trhu zajistit, aby veškerá jednotlivá balení a vnější přepravní balení byla označena identifikátorem (např. hologramy), který umožní určit jejich trasu přepravy. Komise by nadto měla mít možnost směrnicí novelizovat bez jejich intervence – přijímáním tzv. aktů v přenesené pravomoci. Ty by měly být využívány např. při celounijním zakazování prodeje konkrétních typů e-cigaret a/nebo náplní za předpokladu, že jejich prodej zakáží alespoň 3 členské státy.

Přeshraniční prodej na dálku (např. po internetu) by měl být zcela zakázán, pokud se pro to členské státy samy rozhodnou.

Sporné body a pozice ČR

Komise výsledek jednání EP v zásadě přivítala, přestože její návrh byl v mnoha parametrech zmírněn a někteří poslanci EP byli přímo či nepřímo obviněni z toho, že se nechali „zlobbovat“ zástupci tabákového průmyslu (koncern Philip Morris údajně kvůli revizi směrnice zaměstnal v Bruselu na 160 lobbistů, jednal s 233 poslanci, každý poslanec údajně obdržel dárky v hodnotě 150 € ap.). Návrh ale stále představuje vysoce kontroverzní položku, především proto, že ne všechny členské státy (patří mezi ně zejm. ČR, Bulharsko, Rumunsko, Polsko a Slovensko) jsou zcela přesvědčeny, že restriktivní přístup k tabáku a tabákovému průmyslu je nejvhodnější cestou k omezení kouření zejm. mezi mladými, nehledě na očekávatelné negativní dopady na zemědělskou komunitu, zaměstnanost a/nebo daňové příjmy jednotlivých členských států (jež dále mohou snížit daňové úniky v důsledku zavedení de facto jednotných balení cigaret). Zákaz tabákových výrobků s příchutěmi (zejm. s mentolem) představuje problém zejm. pro Polsko, neboť dané výrobky tam dnes tvoří cca 30% trhu.

Obecně jsou proti návrhu pochopitelně především tabákové firmy. Na druhé straně názorového spektra stojí např. socialisté či zelení v EP, pro něž byl

i text Komise od počátku příliš mírný, z členských států se proti němu dlouho stavělo např. Rakousko, Belgie, Kypr, Estonsko, Irsko, Finsko, Francie, Řecko, Maďarsko, Lotyšsko, Malta, Nizozemsko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko a Velká Británie.

Další vývoj

Začátkem roku 2014 by měl kompromis stvrdit výbor ENVI, plénum EP a Rada by tak měly učinit v únoru nebo v březnu 2014.

Výsledná směrnice by měla být implementována do 2 let.

VNITŘNÍ TRH

Rada v oblasti veřejných zakázek podpořila výhradní elektronickou fakturaci

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o elektronické fakturaci při zadávání veřejných zakázek (KOM(2013)449)

Rada 2. 12. 2013 [podpořila](#) návrh směrnice o elektronické fakturaci při zadávání veřejných zakázek.

Kontext

Komise návrh včetně [sdělení](#), ve kterém představila svoji vizi „uceleného elektronického zadávání veřejných zakázek“, připravila především s odkazem na tzv. [digitální agenda pro Evropu](#), [sdělení](#) „Strategie pro elektronické zadávání veřejných zakázek“ (z dubna 2012; více v příspěvku „Veřejné zakázky výhradně elektronicky nejpozději od poloviny roku 2016“, Ve zkratce..., [Monitoring duben 2012](#)) a Akt o jednotném trhu II (z října 2012; více v příspěvku „Komise předložila Akt o jednotném trhu II“, [Monitoring říjen 2012](#)).

Záměr zavést elektronickou fakturaci při zadávání veřejných zakázek do roku 2016 v průběhu roku 2012 podpořil i EP a Evropská rada. Od listopadu 2012 do ledna 2013 se k tématu konala také veřejná konzultace. Veřejné výdaje na zboží, stavební práce a služby představují podle Komise cca 19% HDP EU (více v příspěvku „Komise: V oblasti veřejných zakázek výhradně elektronické faktury“, [Monitoring červen 2013](#)).

Obsah

Nová norma by měla zvýšit interoperabilitu mezi různými, především vnitrostátními, systémy elektronické fakturace (za intervence CEN, na bázi [nařízení č. 1025/2012](#)), neboť elektronické faktury v současnosti tvoří pouze 4–15% celkového po-

čtu všech vystavených faktur (a [obdobně](#) to platí i celkově o elektronické komunikaci s úřady).

Sdělení Komise pak ve středně- a dlouhodobém horizontu počítá s tím, že elektronická fakturace při veřejných zakázkách by měla být „spíše pravidlem než výjimkou“ (některé zdroje hovoří již o horizontu cca do 3–4 let). Členské státy by [taky](#) měly vytvořit „národní strategie pro ucelené zadávání veřejných zakázek“ a sdílet osvědčené postupy, i s využitím prostředků a/nebo podpory EU (např. CEF či e-SENS).

Komise odhaduje, že přijetí elektronické fakturace při zadávání veřejných zakázek by v celé EU mohlo přinést úspory ve výši 2,3 mld. € ročně, resp. (podle komisaře Michela Barniera) snížit vystavení jedné faktury z 30–50 € na 1 €.

Další vývoj

V následujícím období by se měli zástupci Rady a EP (IMCO) pokusit dojednat kompromisní znění návrhu v prvním čtení. Výsledná směrnice by měla být implementována do 4 let od vstupu v platnost.

Komise chystá harmonizaci pravidel při porušování celních předpisů

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o právním rámci Unie, který se týká porušení celních předpisů a sankcí ([KOM\(2013\)884](#)).

Komise 13. 12. 2013 [navrhla](#) legislativní rámec, který bude harmonizovat porušování celních předpisů a sankcí za ně uvalených.

Kontext

Celní předpisy jsou v EU zcela harmonizovány, důsledky jejich porušení se však liší napříč státy. Výsledkem je právní nejistota pro podnikatele a možné narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu. V současné době mají členské státy velmi rozdílné definice pro celní porušení a aplikují různé typy a úrovně sankcí. Např. sankce za určité protiprávní jednání se pohybují od malých pokut v některých členských státech až po trest odnětí svobody v jiných. Tyto rozdíly mimo jiné vytvářejí nespravedlivé výhody pro ty, kteří porušují zákon v členském státě s mírnější legislativní úpravou. Z mezinárodního pohledu vyvolávají rozdílné právní řády členských států, v rámci nichž jsou uplatňovány rozdílné sankce, určité obavy ve WTO ohledně dodržování povinností, jež pro EU vyplývají z mezinárodních závazků přijatých v této oblasti. Na úrovni EU je v důsledku rozdílného prosazování celních předpisů ztíženo řízení celní unie. Návrh směrnice proto přesně stanoví úkony, které budou považovány za porušení celních předpisů EU.

Obsah

Nově stanovené úkony, které budou představovat porušení celních předpisů EU, rozděluje Komise podle úrovně jejich závažnosti a na úmyslně či nedbale zapříčiněné. Patří mezi ně např. neplacení cel, nenahlášení zboží k proclení, falšování dokumentů k získání preferenčního zacházení aj. Trestáno bude také podněcování, napomáhání či navádění k porušení celních pravidel EU. Sankce se pohybují ve výši 1 % z hodnoty zboží při neúmyslném či administrativním pochybení až do 30 % z hodnoty zboží (resp. 45 tis. €) při nejzávažnějších porušeních. V úvahu musí být brána povaha a okolnost protiprávního jednání, četnost a doba trvání, výše neproclené částky či „důvěryhodnost“ obchodníka.

Další vývoj

Návrh bude předložen Radě a EP. Cílem Komise je zajistit platnost nových pravidel od roku 2017 po implementaci modernizovaného celního kodexu EU.

Instituce se dohodly na posílení systému pojištění vkladů v EU

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o systémech pojištění vkladů ([KOM\(2010\)368](#))

Litevské předsednictví [dosáhlo](#) 17. 12. 2013 politické dohody na revizi systému pojištění vkladů (Deposit Guarantee Schemes – DGS) v členských státech, a [udělalo](#) tak další krok k vytvoření jednotného kodexu krizového řízení úvěrových institucí v EU a bankovní unii.

Kontext

Systém pojištění vkladů byl na evropské úrovni zaveden v roce 1994, jednání o jeho revizi začala v létě roku 2010 (více v příspěvku „Komise předložila balík na posílení důvěry ve finanční služby“, [Monitoring červenec/srpen 2010](#)). Komise balík návrhů tehdy předložila coby komplexní reformu dosavadní právní úpravy, jež měla doplnit řadu ad hoc kroků provedených bezprostředně po vypuknutí finanční krize v roce 2008.

Cílem revize je zajistit dostatečné finanční prostředky fondům DGS a posílit ochranu vkladatelů v případě úpadku nebo řešení problémů banky (aby dostali vložené peníze co nejrychleji zpět). Revizí má dojít k posílení stávajících národních systémů pojištění vkladů.

Obsah

Výsledkem kompromisu je fakt, že mají být nadále kryty vklady do 100 tis. € 1 vkladatele v 1 bance, přístup k jejich vyplacení ale bude

jednodušší a rychlejší. Lhůta pro vyplacení vkladu se bude postupně snižovat z dnešních 20 pracovních dnů na 7 pracovních dní v roce 2024, a to ve 3 fázích: 15 pracovních dnů od 1. ledna 2019; 10 pracovních dnů od roku 2021 a nakonec 7 pracovních dnů od roku 2024.

Informace o ochraně vkladů v rámci DGS budou vkladatelům poskytovány jasně a srozumitelně, aby si byli vědomi toho, do jaké míry jsou jejich vklady chráněny. Při uložení svých peněz v bance budou muset například podepsat standardizovaný informační formulář obsahující veškeré relevantní informace o pojištění vkladu, banky budou mít povinnost je informovat o ochraně vkladů také na výpisech z účtu.

Cílem každého DGS fondu má být částka rovná hodnotě 0,8% (v případě „koncentrovaného bankovního odvětví“ a po souhlasu EK 0,5%) pojištěných vkladů vytvořená do 10 let (s možností prodloužení dané lhůty o další 4 roky, pokud během fáze vytváření dojde k výplatě velké částky z fondu). V případě nedosažení uvedeného objemu prostředků bude DGS okamžitě shromažďovat příspěvky z bankovního sektoru, poslední možností bude přístup k alternativním způsobům financování, jako jsou půjčky od veřejného či soukromého sektoru. K dispozici bude také dobrovolný mechanismus vzájemného půjčování mezi fondy DGS z různých zemí EU.

DGS fondy budou nadále financovat přímo banky, ne daňoví poplatníci. Příspěvky bank do systému budou odrážet jejich rizikové profily, tj. více rizikové banky budou muset přispět více. Až 70% plateb z bank do fondů bude muset být provedeno v čas a v hotovosti, odloženo bude moci být zbývajících 30%, a to jen do následujícího roku.

K DGS by se měly připojit všechny úvěrové instituce, bude nad ním zaveden pravidelný dohled a průběžné provádění zátěžových testů systému.

Členské státy odsouhlasily reformu auditů

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2006/43/ES o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek (KOM(2011)778)

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o specifických požadavcích na povinný audit subjektů veřejného zájmu (KOM(2011)779)

Coreper 18. 12. 2013 [schválil](#) nové nařízení reformující trh auditů v EU, na kterém se jen pár dní předtím [shodlo](#) litevské předsednictví s EP. Dohodnutý kompromis je však méně ambiciózní než původní návrh Komise.

Kontext

V říjnu 2010 Komise uveřejnila tematickou zelenou knihu s odůvodněním, že audity jsou klíčové pro znovuzískání důvěry ve finanční trh. Ta podle její interpretace utrpěla především v krizi započaté v roce 2008. Audity podle Komise musejí plnit svůj účel a nebyť jen „fikovým listem“ finančních institucí. Komise uveřejnila návrhy v listopadu 2011 (více v příspěvku „Komise mění pravidla auditu“, [Monitoring listopad 2011](#)).

Obsah

Návrhy se týkají povinného auditu subjektů veřejného zájmu (banky, pojišťovny, společnosti kotované na burze ap.) a obsahují opatření, jejichž cílem je dosáhnout větší nezávislosti auditorů a dynamičtějšího trhu s povinnými audity. Změny zpřísňují pravidla pro auditory a auditorské společnosti, cílí na zvýšení transparentnosti (např. pravidelným podáváním zpráv orgánu dohledu) a důvěry k auditorům.

Návrh ukládá povinnost střídat auditorskou společnost po 10 letech. Členské státy mohou povolit ponechat si stejného auditora až na dobu 20 let (v případě veřejného výběrového řízení) a až na 24 let v případě společného auditu, kdy je firma auditována více společnostmi zároveň (to je zásadní rozdíl oproti Komisi původně navrhovaným 6, max. 12 letům).

Poskytování jiných než auditorských služeb od auditorských společností bude zakázáno, aby se předešlo střetu zájmů (ale členské státy budou moci povolit např. daňové poradenství, pokud nemají přímý vliv na auditovanou účetní závěrku a řízení firmy). Bude také stanoven strop pro odměny za neauditorské (nezakázané) činnosti, které auditori poskytují auditované firmě, a to ve výši max. 70% průměru poplatků placených jim v posledních 3 letech auditovanou firmou.

Má být také umožněn větší výběr poskytovatele auditu (jelikož se v dnešní době jedná o velmi koncentrovaný trh v rukou 4 velkých firem: Deloitte, Ernst & Young, KPMG, PricewaterhouseCoopers). Z tohoto důvodu budou posíleny nástroje pro sledování koncentrace na auditorském trhu. Kromě toho balíček zavádí možnost pro 5% akcionářů společnosti zahájit akci vedoucí k zamítnutí auditora a obsahuje také soubor správních sankcí, které mohou být použity příslušnými orgány při porušení nových pravidel.

Dohled nad systémem bude prováděn v rámci Výboru evropských orgánů pro dohled nad auditem (CEAOB) a za pomoci ESMA. Nová pravidla zajistí rovné podmínky pro auditory na úrovni EU prostřednictvím posílení přeshraniční mobility a harmonizace mezinárodních auditorských standardů (ISA).

Za zneužívání trhu do vězení

Pozměněný návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o trestněprávním postihu za obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem ([COM\(2012\)420](#))

Rada, EP a Komise se 20. 12. 2013 [dohodly](#) na návrhu směrnice o trestněprávním postihu za zneužívání trhu (MAD).

Kontext

Komise v září 2011 [předložila](#) návrh pravidel platných na celém území EU a stanovila minimální trestní sankce za zneužití informací v obchodním styku a za manipulaci s trhem. V červenci 2012 [změnila](#) Komise svůj původní návrh tak, aby bylo jednoznačně zakázáno manipulovat s klíčovými ukazateli, včetně sazeb Libor a Euribor, a aby se takové jednání považovalo za trestný čin. Navržením těchto pravidel Komise poprvé využila svých nových pravomocí podle Lisabonské smlouvy, aby prosadila provádění politiky EU za pomoci trestních postihů. Směrnice doplňuje samostatný návrh nařízení o zneužívání trhu schválený EP v září 2013 (více v příspěvku „EP je pro zpřísnění směrnice o zneužívání trhu“, [Monitoring září 2013](#)) a pozměňuje původní [směrnici č. 2003/6](#).

Investoři zneužívající důvěrné informace a manipulující s trhy šířením nepravdivých nebo zavádějících informací mnohdy uniknou postihu (díky rozdílům v zákonech a definici trestních činů v jednotlivých členských státech EU). V některých státech nemají úřady účinné pravomoci, aby takovou činnost postihovaly, v jiných trestní postih za určitý typ zneužití informací v obchodním styku nebo manipulace s trhem vůbec neexistuje.

Členské státy se, zatím v politické dohodě, [zavázaly](#) přijmout veškerá nezbytná opatření, aby zamezily zneužívání informací v obchodním styku, jakož i zneužívání svých finančních trhů. Budou muset zajistit, aby takové chování, včetně manipulace ukazatelů, bylo trestným činem, který lze účinně postihovat v celé EU. Rovněž stanoví sankce za navádění, pomáhání nebo spoluúčast při zneužívání trhu, stejně jako za pokusy o spáchání těchto činů.

Obsah

Konkrétně bude mít EU společné definice trestných činů souvisejících se zneužíváním trhu (např. zneužití informací v obchodním styku, nedovolené zpřístupnění informací a manipulace s trhem). Vznikne společný soubor trestních sankcí, včetně pokut a odnětí svobody min. na 4 roky za obchodování zasvěcených osob či manipulace s trhem (např. kdy vnitřní informace byly

záměrně použity k nákupu či prodeji finančních instrumentů; poskytnutí nesprávných či zavádějících signálů týkající se nabídky, poptávky a ceny instrumentu; manipulace s výpočtem referenčních hodnot) a 2 roky za neoprávněné zveřejnění důvěrných informací. Také právnické osoby ponесou odpovědnost za zneužívání trhu.

Členské státy zajistí soudní příslušnost pro tyto trestné činy, dojde-li k nim na jejich území nebo bude-li pachatel jejich státním příslušníkem. Zajistí také, aby soudní a donucovací orgány, které se těmito nadměru složitými případy zabývají, byly dobře připraveny.

Zneužívání trhu je značný problém, který podkopává důvěru ve finanční systém. Důležité je odstranit mezery, kterých využívají manipulátoři finančních trhů, a klíčem k tomu má být právě odrazující účinek trestního práva. Vysoké pokuty či nepodmíněné tresty budou hrozit zejména za manipulaci s důležitými ukazateli (Euribor).

Další vývoj

EP politickou dohodu stvrdí nejpravděpodobněji na svém plenárním zasedání v lednu 2014.

ZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ VĚCI

Uplatňování práv pracovníků na volný pohyb se musí zlepšit, potvrdil Coreper

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o opatřeních usnadňujících výkon práv, která jsou pracovníkům udělena v souvislosti s volným pohybem pracovníků ([KOM\(2013\)236](#))

Coreper 20. 12. 2013 [schválil návrh](#) směrnice, která by měla zajistit lepší uplatňování unijních právních předpisů týkajících se práva občanů pracovat v jiném členském státě, a usnadnit tak jejich využívání v praxi.

Kontext

Komise svůj návrh předložila v dubnu 2013 (více v příspěvku „Komise chce zlepšit uplatňování práv pracovníků na volný pohyb“, [Monitoring duben 2013](#)).

V jiném členském státě pracují a žijí 3 % pracovní síly EU, což odpovídá 9,5 mil. lidí. Další 1,2 mil. osob v jedné evropské zemi žije, ale pracuje v jiné. [Eurobarometr 363](#) ze září 2011 podle Komise poukázal na to, že 15 % občanů EU o práci v jiném členském státě neuvažuje proto, že mají pocit, že jim v cestě stojí příliš mnoho překážek.

K těmto překážkám patří [mj.](#) různé podmínky přijímání zaměstnanců, podmiňování přístupu k některým pracovním místům státní příslušností, jiné pracovní podmínky v praxi (např. plat, profesní vyhlídky a postavení) nebo potíže s přístupem k sociálním výhodám, který je podmíněn požadavky, jež snáze splní občané daného státu než občané z jiných zemí EU (např. podmínka pobytu). Navíc odborná kvalifikace a zkušenosti nabyté v jiných členských státech nejsou zohledňovány nebo jsou zohledňovány jinak.

Právo občanů EU pracovat v jiném členském státě je stanoveno v čl. 45 Smlouvy o fungování EU a dále specifikováno v [nařízení č. 492/2011](#). Diskriminace na základě státní příslušnosti je dle této normy zakázána, zejm. pokud jde o přístup k zaměstnání, pracovní podmínky, sociální a daňové výhody, přístup k odborné přípravě, členství v odborech, bydlení a přístup ke vzdělávání pro děti.

Obsah

Nová norma by měla předně zajistit vytvoření (sítě) vnitrostátních kontaktních míst pro poskytování informací, pomoci a poradenství pro migrující pracovníky (na žádost EMPL to znamená všechny zaměstnance včetně OSVČ, ovšem s výjimkou tzv. vysílaných pracovníků) i jejich zaměstnavatele. Na vnitrostátní úrovni by měly být definovány také „vhodné opravné prostředky“.

Jedním z nich by měla být i možnost, aby odbory či nevládní organizace (sociální partneři) mohly zahajovat správní nebo soudní řízení jménem jednotlivých pracovníků a jejich rodinných příslušníků v případech jejich diskriminace, a to v následujících případech: přístup k zaměstnání, pracovní podmínky, zejm. pokud jde o odměňování a propouštění, přístup k sociálním a daňovým výhodám, členství v odborových organizacích a přístup ke vzdělávání, bydlení a vzdělávání pro děti.

Další vývoj

V následujícím období by se zástupci Rady a EP měli pokusit dojednat kompromisní znění návrhu.

ZEMĚDĚLSTVÍ

Komise chce zakázat potraviny z klonovaných zvířat

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o klonování zvířat z řad skotu, prasat, ovcí, koz a koňovitých chovaných a rozmnožovaných pro hospodářské účely (KOM(2013)892)

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady

o uvádění potravin ze zvířecích klonů na trh (KOM(2013)893)

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o nových potravinách (KOM(2013)894)

Komise 18. 12. 2013 [představila](#) návrhy předpisů upravujících nakládání s klonovanými zvířaty. Mělo by být zakázáno jak samotné klonování a dovoz klonovaných zvířat, tak prodej potravin z nich vyrobených.

Kontext

Na trhu EU se potraviny z klonovaných zvířat nevyskytují. Jejich uvádění na trh podléhá autorizaci ze strany EU, která probíhá na základě posouzení zdravotních rizik Evropskou agenturou pro bezpečnost potravin. O ně však žádný subjekt doposud nepožádal.

Klonování se v EU v současnosti využívá především pro výzkumné účely mj. z důvodu ekonomické náročnosti využití této metody pro produkci potravin. Podle stanoviska Evropské agentury pro bezpečnost potravin ovšem neexistují důkazy, podle kterých by potraviny z klonovaných zvířat měly být méně bezpečné. Existují ovšem etické výhrady kvůli riziku ohrožení dobrých životních podmínek zvířat.

Komise [předkládá](#) balík návrhů na základě impulsu ze strany EP a Rady. Jedná se již o druhý pokus po selhání vyjednávacího procesu v roce 2011.

Obsah

Komise hodlá v navrhovaných předpisech zakázat klonovací techniku hospodářských zvířat včetně skotu, prasat, ovcí a koní. Pod zákaz dovozu a prodeje živočišných klonů mají spadat i embrya klonů. Zákaz prodeje potravin se vztahuje na masné produkty a mléko.

Klonování má být v EU nadále povoleno pouze pro vymezené účely, jako je výzkum, zachování vzácných plemen a ohrožených druhů nebo oprávněné využívání zvířat pro výrobu léčiv.

Návrh se ovšem nevěnuje sporné otázce, která zapříčinila ztroskotání dosavadních meziinstitucionálních jednání v roce 2011, a to jak nakládat s výrobky pocházejícími z potomků klonovaných zvířat první či druhé generace.

Komise zvažuje, že předloží samostatný návrh věnující se označování čerstvého hovězího masa poté, co bude provedena studie analyzující ekonomické a praktické dopady, s úmyslem zajistit informovanost spotřebitelů, ačkoliv u potravin nehrozí bezpečnostní riziko.

Návrh nařízení o nových potravinách (potravinách vyrobených inovativním způsobem, na

základě nových technologií apod.) je předkládán separátně, aby jeho schválení nebránilo kontroverzní téma živočišných klonů. Jeho součástí je návrh na (podle Komise) jednodušší a rychlejší proceduru autorizace nových potravin na celounijní úrovni. Součástí povolovacího procesu budou nově i nanomateriály používané v potravinářství.

Další vývoj

Na rozdíl od projednávání v roce 2011 budou návrhy schvalovány spolurozhodovací procedurou (a tedy kvalifikovanou většinou v Radě), což může zvýšit šanci na uzavření dohody s EP, který v minulosti požadoval rovněž zákaz potravin z potomků živočišných klonů.

Komise ustoupila od zpřísnění pravidel státní podpory v zemědělství

Nařízení Komise (EU) č. 1114/2013 ze dne

7. listopadu 2013, kterým se mění nařízení (ES)

č. 1857/2006, pokud jde o dobu jeho použitelnosti (

KOM(2006)1857)

Sdělení Komise týkající se změn a prodloužení doby použitelnosti pokynů Společenství ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví na období 2007–2013 (2013/C339)01

Komise 18. 12. 2013 [přijala](#) nařízení upravující pravidlo de minimis v agrárním sektoru. Jeho podoba je významně benevolentnější oproti záměrům Komise poté, co členské státy vznesly řadu výhrad.

Kontext

Oblast veřejné podpory v zemědělství je v současnosti upravována těmito nástroji Komise: (1) nařízením o blokových výjimkách ([ABER](#)), (2) obecnými [zásadami](#) Komise k veřejné podpoře, (3) [nařízením](#) o podpoře v rámci pravidla de minimis a (4) [nařízením](#) k oznamovacím formulářům.

Komise předložila [návrh](#) na úpravu pravidel nařízení ABER v zemědělském sektoru spolu s veřejnou konzultací v říjnu a listopadu 2013. [Návrh](#) nařízení na pomoc v režimu de minimis v agrárním sektoru je součástí revize [nařízení č. 1998/2006](#), která byla avizována Komisí ve sdělení k modernizaci státní podpory (více v příspěvku „Komise: Nové důležité sdělení o státní podpoře v EU“, Ve zkratce..., [Monitoring květen 2012](#)).

Kvůli panujícím neshodám institucí EU o podobě pravidel veřejné podpory Komise v období

2014–2020 předložila v prosinci 2013 opatření na prodloužení stávající podoby regulace veřejné podpory o 6 měsíců. Komise se [rozhodla](#) 7. 11. 2013 prodloužit platnost ABER a 19. 11. 2013 prodloužila své obecné zásady prostřednictvím [sdělení](#).

19 členských států (včetně např. Německa a Francie) se v deklaraci přijaté na konci října 2013 k navrhovaným změnám podpory de minimis shodlo, že by měla být zachována flexibilita členských států, jak to umožňují stávající pravidla (více v příspěvku „Členské státy odmítají zpřísnění pravidel státní podpory v zemědělství“, [Monitoring listopad 2013](#)).

Obsah

Členské státy kritizovaly především návrh Komise na vytvoření centrálního registru příjemců podpory v režimu de minimis a předkládání ročních zpráv Komisi. Podle nich by došlo k významnému navýšení administrativních nákladů ve srovnání s tím, na jak nízké úrovni je nastavena hranice podpory na jednoho zemědělce. Ta je v současné době určena ve výši 7 500 € poskytované podpory v období 3 let. V následujícím období Komise navrhovala zvýšit hranici na 10 000 €. Zvýšení by bylo ovšem podle většiny členských států nedostatečné vzhledem k inflaci a obtížím, kterým zemědělský sektor aktuálně čelí. Prosazovaly proto dvojnásobný nárůst hranice podpory de minimis v letech 2014–2020 – tj. 15 000 €.

Komise ustoupila požadavkům členských států a nakonec úplně upustila od plánu na vytvoření centrálního registru příjemců podpory. Stejně tak na žádost členských států byla zvýšena hranice povolené poskytované podpory na 1 zemědělce po dobu 3 let na dvojnásobek – tj. 15 000 €. Pro členský stát je stanoven limit veřejné podpory pro zemědělce na 1 % hodnoty zemědělské produkce daného státu (místo současných 0,75 %).

Komise posléze dodala, že nové nařízení dopřeje členským státům „větší manévrovací prostor pro poskytování podpor, aniž by docházelo k narušení hospodářské soutěže, a to zejm. v mimořádných situacích“.

Další vývoj

Nařízení vstoupilo v platnost 1. 1. 2014. Komise pokračuje v revizi dalších předpisů upravujících veřejnou podporu v zemědělství. Revidované obecné zásady a ABER plánuje přijmout 1. 7. 2014. Do té doby bude veřejná podpora členských států podléhat stávajícím pravidlům i za platnosti nového nařízení k rozvoji venkova.

VE ZKRATCE...

Oběti kartelů v EU získají plnou náhradu škody

Pro subjekty, které se staly obětí porušení antimonopolních pravidel, bude snadnější žalovat o náhradu způsobené škody. Zajistí to [návrh](#) směrnice týkající se právě žalob na náhradu škody při porušení antimonopolního práva. Směrnice harmonizuje a zajišťuje účinné vynucování pravidel v této oblasti, a oběti kartelu tak budou moci získat plnou náhradu za skutečně způsobenou škodu a ušlý zisk. Rada se 2. 12. 2013 shodla na svém [obecném přístupu](#) k návrhu, předsednictví EU tak mohlo [zahájit](#) jednání s EP na finální verzi, na které se instituce chtějí shodnout do konce do května 2014. Zmíněná směrnice je součástí legislativního balíku [navrženého](#) Komisí v červnu 2013, který má odstranit překážky bránící subjektům získat náhradu škody (jde např. o procedurální obtíže, komplikovaná pravidla lišící se mezi státy, a tím vyvolávající právní nejistotu, nebo náklady vynaložené na dokazování porušení pravidel hospodářské soutěže). Právo na plnou náhradu škody zaručuje Smlouva o EU, praktické fungování práva je však obtížné při existenci různých vnitrostátních pravidel. Jedním ze sporných bodů jednání bylo omezení používání informací získaných z evidence vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž. Pro některé státy (např. ČR) je text směrnice příliš restriktivní. Litevské předsednictví EU proto navrhlo kompromis, který dává členským státům možnost si určit, která data odhalí a která ne. S čímž ale nesouhlasí Komise. Pro některé členské státy byla také problematická povinnost uznávat rozhodnutí národního orgánu pro hospodářskou soutěž ze strany soudu jiného členského státu, což mělo zabránit nesrovnalostem při uplatňování ustanovení smlouvy a zvýšit efektivitu žalob o náhradu škody. Závazné uznávání národních rozhodnutí bylo zrušeno a nově směrnice ukládá pouze povinnost státům je přijmout jako důkazní prostředky v souladu s jejich vnitrostátními předpisy.

Konfiskace majetku kriminálků bude jednodušší

Coreper 3. 2. 2013 [stvrdil](#) kompromisní dohodu Rady, EP a Komise na [směrnici](#) o zmrazování a konfiskaci výnosů z trestné činnosti v EU. Směrnice vnitrostátním orgánům zjednoduší

zabavovat/obnovovat zisky získané z přeshraniční a organizované trestné činnosti. Směrnice zavádí: jasnější a jednodušší pravidla konfiskace majetku, který není přímo spojen se specifickým trestným činem, ale jasně vyplývá, že z trestné činnosti osoby pochází (tzv. rozšířená konfiskace); přísnější pravidla na transfery majetku, který zjevně pochází z trestné činnosti podezřelé osoby a přijímající třetí osoba to měla a mohla vědět (tzv. konfiskace třetí strany); možnost konfiskace majetku tam, kde není možné trestní stíhání – osoba již zemřela, je dlouhodobě nemocná, nebo zmizela (tzv. omezená konfiskace bez usvědčení); možnost žalobců dočasně zmrazit majetek osob, u kterých hrozí útěk, což podléhá souhlasu soudu (tzv. předběžné zmrazení). Členské státy budou moci rovněž přijmout opatření, která jim umožní zkonfiskovaný majetek použít ve veřejném zájmu nebo pro sociální účely. Návrh směrnice byl předložen v březnu 2012 (více v příspěvku „EU chce zavést konfiskaci majetku z organizovaného zločinu“, [Monitoring březen 2012](#)). Text v prosinci 2013 [schválil](#) také LIBE. Směrnici ještě musí formálně stvrdit plénum EP.

Komise požaduje pro mladé kvalitnější stáže, proto se mají zpřísnit pravidla pro jejich poskytování

Komise 4. 12. 2013 [navrhla nové pokyny](#) pro realizaci stáží v EU. Stáže by měly být vždy založeny na písemné dohodě, která by měla upravovat vzdělávací obsah (vzdělávací cíle, dohled) a pracovní podmínky (omezené trvání – zpravidla 6 měsíců –, pracovní doba, jasné vymezení toho, zda budou stážisté placeni nebo jinak odměňováni a zda budou mít nárok na sociální pojištění). Poskytovatelé stáží by měli v oznámení o nábore rovněž uvádět, zda bude stáž placená. Cílem je zajistit, aby stáží nebylo využíváno k náhradě nekvalifikované, levné práce, aby stážisté (slovy komisaře László Andora) „získali hodnotnou odbornou přípravu a profesní zkušenost pro získání zaměstnání“. Navrhovaný rámec by neměl upravovat stáže, jež jsou (1) součástí univerzitního vzdělání nebo jsou (2) povinné k výkonu určitého povolání. Pokyny mají mít formu právně nezávazného doporučení Rady EU. Návrh konkretizuje tzv. [záruky pro mladé lidi](#) požadující, aby všichni lidé v EU do 25 let

obdrželi do 4 měsíců od začátku nezaměstnanosti či od ukončení formálního vzdělávání kvalitní nabídku zaměstnání, dalšího vzdělávání, učnovského programu nebo stáže.

Rada chce zaměstnance lépe ochránit před chemikáliemi

Rada 4. 12. 2013 [souhlasila](#) s [návrhem](#) majícím zaměstnance lépe chránit před negativními účinky chemikálií, s nimiž mohou při práci přijít do styku. Formálně by mělo dojít k pouhému nahrazení směrnic [č. 92/58](#), [č. 92/85](#), [č. 94/33](#), [č. 98/24](#) a [č. 2004/37](#) a jejich „sladění“ s obsahem [nařízení č. 1272/2008](#) („o klasifikaci, označování a balení látek a směsí“), které respektuje standardy OSN. Chemikálie by např. měly být náležitě štítkovány a vybaveny srozumitelnými piktogramy. Nová směrnice by měla být implementována do 1. 6. 2015. Návrh by měl už jen stvrdit EP (ve výboru EMPL a v plénu), a to začátkem roku 2014.

Nároky na penzijní připojištění bude možné přenášet mezi členskými státy

Pokud pracovník změní zaměstnání a přestěhuje se do jiného členského státu EU, v budoucnu by si měl moci přenést i nároky na penzijní připojištění (založené na dobrovolných, individuálních příspěvcích na penzi, popř. podpořených zaměstnavatelem, což v ČR v zásadě odpovídá tzv. třetímu pilíři). Dosud se tato praxe běžně neuplatňuje. Rada 4. 12. 2013 [stvrdila](#) kompromis ve věci [návrhu](#) směrnice, jejímž cílem je podpořit přenositelnost nároků na penzijní připojištění v souvislosti s přeshraniční mobilitou pracovníků EU. Problémem bylo a je, že pracovníci, kteří po dobu svého produktivního života pracovali v různých členských státech (a v důsledku toho v těchto zemích málokdy plnili požadavek na minimální délku penzijního připojištění, např. v Lucembursku 10 let), často přicházeli o své nároky na výplatu prostředků po dosažení důchodového věku. Nově by minimální délka penzijního připojištění potřebná k zachování nároků na pozdější výplatu prostředků měla činit nejvýše 3 roky. Irské předsednictví již v první polovině roku 2013 návrh kvůli širší akceptaci textu omezilo pouze na případy mobility pracovníků mezi členskými státy (byť se předpokládá, že postupně se pravidla nové směrnice alespoň neformálně rozšíří i na pracovníky, již se za prací stěhují v rámci členských států; zatím to přislíbilo Německo a Lucembursko). Na žádost EP by se norma nakonec měla vztahovat i na přeshraniční případy, tj. na pracovníky dojíždějící za prací do sousedního členského státu. Výsledná směrnice by měla být implementována do 4 let. Komise původní návrh předložila již v říjnu 2005 a po intervenci pléna EP v červnu 2007

z něj vyloučila pravidlo automatické přenositelnosti práv na penzijní připojištění. Po přijetí Lisabonské smlouvy (v platnost vstoupila 1. 12. 2009) se v Radě o návrhu rozhoduje kvalifikovanou většinou, do té doby byla potřeba jednomyslnost (a i proto byla jednání o návrhu dlouho zablokována). Výbor EMPL kompromis stvrdil 9. 12. 2013 poměrem 39:0:2, plénum EP by tak mělo učinit v únoru 2014.

Veřejná konzultace: Autorská práva v digitálním věku

Komise 5. 12. 2013 [zahájila](#) veřejnou konzultaci týkající se modernizace autorských práv v EU. Zúčastněné strany se mohou vyjádřit zejména k otázkám územní působnosti jednotného trhu, harmonizace, k omezením a výjimkám z autorských práv, k fragmentaci evropského trhu autorských práv a k tomu, jak vylepšit efektivitu a účinnost vymáhání práv. Příspěvky jsou vyžadovány od spotřebitelů, uživatelů, autorů, výkonných umělců, vydavatelů, výrobců, vysílatelů, zprostředkovatelů, distributorů a dalších poskytovatelů služeb, veřejných orgánů a členských států. Modernizovaná autorská práva mají být efektivním nástrojem, který podpoří kreativitu a inovace, umožní přístup ke kvalitnímu obsahu, podpoří investice a posílí kulturní rozmanitost. Modernizace autorských práv je součástí sdělení Komise o obsahu jednotného digitálního trhu. Konzultace je otevřena do 5. 2. 2014.

EU zpřísní pravidla pro označení země původu u masa

Členské státy EU 5. 12. 2013 v rámci Stálého výboru pro potravinový řetězec a zdraví zvířat vyjádřily [souhlas](#) s návrhem Komise, podle kterého bude moci maso ze zvířat narozených, chovaných a poražených v 1 zemi používat označení země původu. Pokud ovšem došlo k chovu zvířete či jeho porážce v jiném státě, bude to muset být na produktu [uvedeno](#). Opatření vstoupí v platnost 1. 4. 2015 poté, co jej oficiálně schválí Komise a zveřejní se v Úředním věstníku EU. Doposud bylo v EU povinné uvádět označení země původu pouze u hovězího masa. Představitelé asociace spotřebitelských organizací (BEUC) ovšem považují za nedostatek, že členské státy nerozhodly o označení rodného místa zvířete jako o povinném požadavku. Komise předložila návrh v září 2013 v souladu s [požadavky](#) vyplývajícími ze [směrnice č. 1169/2011](#).

Používat elektroniku v letadlech bude možné ve větší míře

Evropská agentura pro bezpečnost letectví (EASA) 9. 12. 2013 [aktualizovala](#) své pokyny k používání přenosných elektronických přístrojů na palubě

letadel používaných v režimu bez připojení, v tzv. režimu „letadlo“. Poprvé bude možné [používat](#) osobní elektronické přístroje (digitální fotoaparáty, smartphony, tablety, elektronické čtečky a další) v tomto režimu ve všech fázích cesty, od zahájení pojíždění až po přistání. Před touto změnou mohli cestující přístroje v režimu letadlo používat za letu při dosažení výšky 3 tis. metrů, avšak nikoli při pojíždění, vzletu a přistání. Letová posádka nicméně stále bude moci cestující požádat, aby své přístroje vypnuli. Připojení k mobilní telefonní síti, síti wi-fi, bluetooth apod., by mělo být nadále vypnuto. V režimu vysílání lze přístroj připojit k síti pro volání nebo zasílání e-mailů pouze v letadlech, která jsou vybavena zvláštním palubním systémem, u něž je zajištěna bezpečnost. I v těchto případech je připojení dovoleno pouze během vlastního letu a probíhá prostřednictvím palubního systému, nikoli přes pozemní síť. Letecké společnosti se mohou rozhodnout pro přísnější politiku ohledně používání těchto přístrojů. Aktualizované pokyny EU platí pouze pro evropské společnosti. EASA navazuje na nová pravidla přijatá v listopadu, díky nimž bude nejmodernější bezdrátová komunikační technologie 3G a 4G moci být využívána cestujícími na palubách letadel v celé EU (více v příspěvku „Surfovat na internetu bude možné také ‚v oblacích‘“, [Ve zkratce... , Monitoring listopad 2013](#)). Cestující tak budou mít přístup k většímu spektru internetových služeb.

Státy budou integrovat Romy v EU dle společných pravidel

Soubor doporučení navržených Komisí v červnu 2013, která [cílí](#) na zlepšení hospodářské a sociální integrace Romů, se 9. 12. 2012 [zavázaly](#) dodržovat všechny členské státy EU. Mají tak k dispozici potřebné nástroje, kterými budou provádět konkrétní opatření pro začleňování Romů do společnosti. Dokument se zaměřuje na 4 oblasti: přístup ke vzdělávání, zaměstnanosti, zdravotní péči a bydlení. Členskými státům poskytuje i obecnější vodítka k tomu, jak při začleňování Romů postupovat, např. zajistit, aby byla opatření vždy přizpůsobena místním okolnostem, prosazovat antidiskriminační pravidla, ochranu romských dětí a žen, investovat do sociální oblasti a věnovat se řešení chudoby. Pro realizaci opatření vyzývá doporučení členské státy, aby přidělily na začleňování Romů konkrétní finanční prostředky pocházející nejen z EU, ale i z vnitrostátních zdrojů a od třetích stran. Důležitým finančním nástrojem nadále budou strukturální fondy EU, zejména Evropský sociální fond. Pro nadcházející finanční období navrhla Komise, aby se integrace okrajových společenství (např. Romů) stala samostatnou investiční prioritou. Aby byly zajiš-

těny náležité finanční prostředky, mají členské státy povinnost vyčlenit přinejmenším 20% své alokace z Evropského sociálního fondu právě na sociální začleňování. Pro účinnější a cílené projekty požádala Komise členské státy, aby zřídily vnitrostátní kontaktní místa, která pomohou s plánováním využití finančních prostředků pro Romy v jednotlivých členských státech, a to i za účasti místních a regionálních orgánů. Dokument, ačkoli není právně závazný, upevňuje rámec EU pro vnitrostátní strategie integrace Romů, na němž se všechny členské státy [dohodly](#) v roce 2011. Komise bude vývoj průběžně hodnotit ve svých zprávách o pokroku, které zveřejňuje každoročně na jaře. Zjištění budou zohledněna i v procesu evropského semestru pro koordinaci hospodářských politik.

Vysílání pracovníků do zahraničí se zkomplikuje

Pokud bude chtít např. česká stavební firma zrealizovat zakázku v zahraničí, a za tím účelem tam vyslat své pracovníky, bude to mít do budoucna složitější. Rada EU 9. 12. 2012 [dospěla](#) (za nesouhlasu Velké Británie, Maďarska, ČR, Lotyšska, Estonska, Slovenska a Malty) k tzv. obecnému přístupu ve věci návrhu směrnice, která se týká „o prosazování [směrnice č. 96/71](#) o [vysílání pracovníků](#) v rámci poskytování služeb“. Nová norma by měla zabránit tzv. sociálnímu dumpingu, jehož se obávají především starší členské země s dražšími službami. Na druhou stranu revize normy samotné byla v září 2012 kvůli nesouhlasu národních parlamentů bezprecedentně pozastavena (více v příspěvku „Komise chce zvýšit ochranu pracovníků vysílaných do zahraničí“, [Monitoring březen 2012](#), a v příspěvku „Komise bezprecedentně stahuje revizi směrnice o vysílání pracovníků, [Ve zkratce... , Monitoring září 2012](#)). Předmětem debat byl zejm. institut společné a nerozdílné odpovědnosti kontraktovaných i subkontraktovaných firem za mzdy a stížnosti vyslaných pracovníků. Rada jej sice v souladu s požadavky EP uznala, ovšem – na žádost Polska – za současného respektu k různým sociálním modelům v jednotlivých členských státech (což znamená možnost stanovit si odlišný systém sankcí). [Obecně](#) by měla nová norma (1) zvýšit požadavky na informovanost pracovníků i firem o jejich právech a povinnostech (mj. prostřednictvím webu), (2) zlepšit spolupráci mezi členskými státy (povinnost reagovat na žádosti od příslušných orgánů jiných členských států; vyřízení naléhavých žádostí do 2 pracovních dnů a ostatních žádostí do 25 pracovních dnů) a (3) zamezit fungování „P. O. Box společností“, které ve státě původu nevykonávají žádnou skutečnou hospodářskou činnost, ale jen využívají vysílání pra-

covníků k obcházení právních předpisů. Společnosti vysílající pracovníky by měly (1) určit kontaktní osobu pro spolupráci s orgány zajišťujícími dodržování předpisů (měla by jim sdělovat totožnost, počet zaměstnanců, kteří mají být vysláni, datum zahájení a ukončení vyslání a délku jeho trvání, adresu pracoviště a povahu poskytovaných služeb), (2) uchovávat základní dokumenty (pracovní smlouvy, výplatní pásky a pracovní výkazy vyslaných pracovníků), (3) zajistit pro vyslané pracovníky možnost s podporou odborů a dalších zúčastněných třetích stran podávat stížnosti a podnikat právní či správní kroky proti zaměstnavateli, stejně jako možnost vymáhat správní sankce a pokuty napříč členskými státy. Zástupci Rady a EP by se měli podle Komise co nejdříve dohodnout na kompromisním znění návrhu v prvním čtení, ideálně do voleb do EP v květnu 2014.

EP schválil revizi směrnice, která zdražuje emisní povolenky

EP a Rada 10. 12. 2013 [schválily](#) revizi směrnice, která má upravit časový harmonogram aukcí emisních povolenek skleníkových plynů a odložit aukce (tzv. backload) 900 mil. povolenek z let 2013–2015 až do let 2019–2020. Dohoda má přispět k oživení fungování systému obchodování s emisemi v EU (ETS) a očekává se, že bude produkovat správné cenové signály na trhu s uhlíkem. Řádně fungující systém ETS by měl podporovat snižování emisí skleníkových plynů nákladově efektivním a ekonomicky účinným způsobem. Má také podpořit transformaci směrem k nízkouhlíkovému hospodářství a investicím v rámci EU. Cílem revize je řešit stav, kdy se v důsledku hospodářského útlumu a vysokého množství povolenek na trhu cena 1 povolenky (reprezentující 1 t CO₂) snížila pod „kritickou“ hranici 10 € (dnes činí cca 3 €, přičemž ještě v roce 2008 byla na úrovni 20 € a vyšší), a celý systém tak v podstatě přestal na 11 tis. zapojených subjektů motivovat k tomu, aby své emise snižovaly tak, jak Komise původně předpokládala, tedy výrazněji a rychleji. Plénum EP v červenci 2013 potvrdilo, že backload by měl být jednorázovým opatřením (a svého druhu do roku 2020 také jediným; pak by Komise měla najít „dlouhodobější řešení“), přičemž současně by měla být naplněna podmínka, že v jeho důsledku nedojde k tzv. relokaci dotčených energeticky náročných provozů mimo EU (jejich seznam by měl být mezi lety 2015–2020 aktualizován).

Členské státy EU musí vrátit 335 mil. € špatně vyčerpaných zemědělských dotací

Komise při pravidelném schvalování účetní závěrky [zjistila](#), že členské státy v roce 2013 vynaložily v rámci

ci programů SZP finanční prostředky nesplňující pravidla EU v celkovém objemu 335 mil. €. Proto od 11. 12. 2013 vymáhá navrácení těchto prostředků od 15 členských států včetně ČR. Zodpovědnost za vyplacení zemědělských dotací leží na platebních agenturách v jednotlivých členských státech (v ČR Státní zemědělský intervenční fond). V případě zneužití finančních prostředků z fondů SZP má Komise právo požadovat navrácení prostředků zpět. ČR obdržela sankci ve výši 120 tisíc € za administrativní chyby odhalené při účetní závěrce za rok 2012. Nejvyšší částku bude muset vrátit Francie za nedodržování tzv. pravidel podmíněnosti a za nesprávné uznávání producentů ovoce a zeleniny (celkem téměř 150 mil. €.). Schvalování účetní závěrky čerpání z fondů SZP probíhá 3krát ročně. Celkově za rok 2013 vymáhá Komise zpět 979 mil. €.

15 mld. € na projekty v programu Horizont 2020 v následujících 2 letech

První výzvy programu [Horizont 2020](#) byly [vyhlášeny](#) 11. 12. 2013. Celkový objem prostředků alokovaných na financování projektů v následujících 2 letech činí 15 mld. € z celkového rozpočtu programu více než 78,6 mld. € pro léta 2014–2020. Dvouletý horizont výzev je představen historicky poprvé tak, aby žadatelé měli jistotu o směřování výzkumné politiky EU. Program Horizont 2020 byl oficiálně schválen teprve začátkem prosince 2013 (více v příspěvku „Instituce potvrdily nový program Horizont 2020 a COSME“, [Monitoring listopad 2013](#)). Další výzvy budou ovšem ještě následovat v závislosti na jejich schválení, resp. schválení rozpočtu EU na rok 2015, i ty však nepřekročí stanovený dvouletý horizont. Podle Komise budou výzvy založeny na flexibilnějším principu při stanovování cíle, rozsahu a očekávaného výstupu projektu. Větší flexibilitu lze očekávat i při přizpůsobování priorit programu aktuálním potřebám.

EP schválil základní bankovní účet pro všechny

Plénum EP [schválilo](#) 12. 12. 2013 svůj postoj k návrhu směrnice, která zaručuje každé osobě s legálním pobytem v EU právo otevřít si základní platební účet, přičemž dané právo by jí nemělo být odepřeno na základě národnosti či místa pobytu. Poplatky a pravidla pro tyto účty by také měly být transparentnější a srovnatelné a občané by měli mít možnost za přiměřený poplatek jednoduše přejít (v rámci EU) na jiný základní účet nabízející lepší podmínky (více v příspěvku „ECON podporuje právo na základní bankovní účet“, [Monitoring listopad 2013](#)). Parlament trvá na tom, aby museli všich-

ni poskytovatelé platebních služeb nabízet základní platební účet (který umožní platit a vybírat hotovost a provádět platební transakce v rámci EU, nebude však poskytovat kontokorentní služby), s některými výjimkami, o kterých by měly členské státy rozhodnout na základě objektivních a restriktivních kritérií. Tyto účty by měly být dostupné jakékoli osobě za předpokladu, že má skutečný vztah k členskému státu, ve kterém chce účet otevřít, a poskytovatelé platebních služeb by neměli žádost o otevření účtu odmítnout. Subjekty by také měly být schopny pochopit strukturu poplatků a porovnávat nabídky účtů. Tato informace by měla být jasná a v rámci EU standardizovaná - v každém členském státě by měly existovat alespoň jedny nezávislé internetové stránky srovnávající poplatky a úroky placené bankami (spolu s jejich úrovní služeb). Poslanci zajistili, že všechny banky budou muset své klienty informovat o tom, že tyto účty nabízejí v rámci své běžné nabídky a poplatky za ně jsou nižší než u jiných služeb. Rada svůj tzv. obecný přístup k návrhu přijala 20. 12. 2013.

ENVI podpořil zavedení nových pravidel pro hodnocení léčivých přípravků – a zpřísnil je

Zástupci Rady a EP 12. 12. 2013 podpořili návrh nařízení, jež by mělo podpořit klinický výzkum v EU tím, že zjednoduší pravidla pro provádění nových klinických hodnocení (více v příspěvku „Komise navrhuje vylepšit pravidla pro hodnocení léčivých přípravků“, Ve zkratce..., [Monitoring červenec/srpen 2012](#)). Coreper pak kompromis [stvdil](#) 20. 12. 2013. Klinická hodnocení spočívají v testování léčivých přípravků (nových nebo s novou aplikací) na lidech a poskytují pacientům přístup k nejnovějším léčebným metodám. Do budoucna by se [měly](#) urychlit a zjednodušit povolovací a ohlašovací postupy, zejm. u mnohonárodních projektů (do 60 dní, v opačném případě se uplatní tzv. tichý souhlas, navíc by měla stačit jedna žádost o klinické hodnocení pro více členských států přes web, což se nyní neuplatňuje), a zároveň zůstat zachovány nejvyšší standardy bezpečnosti pacientů (např. by měl existovat veřejný registr /i neúspěšných/ klinických hodnocení, do nějž by měly být zapojeny také třetí země; dnes se tak děje jen v případě pediatrických klinických hodnocení). Díky těmto opatřením by se také mělo lépe rozlišovat mezi jednotlivými povinnostmi v závislosti na rizikovém profilu klinického hodnocení. Nová norma by měla nahradit [směrnici č. 2001/20](#) o klinických hodnoceních, jejíž rozdílné provádění (dle implementačních norem jednotlivých členských států) podle Komise vedlo k tomu, že v letech 2007–2011 poklesl v EU počet

klinických hodnocení o 25 % (z cca 5 tis v roce 2007 na 3 800), resp. došlo k jejich přesunu mj. do Ruska, Asie a Latinské Ameriky (kde se uplatňují jiné standardy). Zainteresovaní aktéři (např. EFPIA) včetně řady členských států návrh již dříve přivítali. Kompromis musí ještě stvrdit Rada a EP. Komise předpokládá, že nové nařízení se začne uplatňovat od roku 2016.

Komise chce omezit dopad restrukturalizace podniků na pracovníky

Komise 13. 12. 2013 [představila](#) „rámec kvality EU pro předvídání změn a restrukturalizace“. Podniky v EU totiž v důsledku globalizace přesunují své výroby do zemí s nižšími náklady, což vede ke ztrátě pracovních míst. Cílem je usnadnit proces restrukturalizace pomocí preventivních opatření a větších investic do lidského kapitálu a zároveň snížit co nejvíce sociální dopady. Od roku 2002 proběhlo v EU 16 tis. restrukturalizací, které vedly ke ztrátě až 2 mil. pracovních míst. Rámec kvality nastiňuje všechny osvědčené postupy, jimiž by se měli řídit zaměstnavatelé, zaměstnanci, odbory či sociální partneři s cílem usnadnit proces restrukturalizace. Členské státy by také měly zvážit použití těchto postupů ve veřejném sektoru. Postupy zahrnují preventivní opatření a opatření pro řízení konkrétních restrukturalizačních procesů (např. strategické dlouhodobé sledování vývoje trhu a sledování potřeb, zejm. pokud jde o pracovní místa a dovednosti pracovníků; opatření týkající se vzdělávání, kariérové poradenství a pomoc při změně povolání). Tyto postupy podporují zapojení externích aktérů již od počátečních fází, jako jsou orgány veřejné správy, univerzity, vzdělávací centra aj., kteří se podílejí na vytváření poptávky po pracovnících. Zahrnují také využití strukturálních fondů EU s cílem podpořit vytváření pracovních míst a inkluzivní přechody. Komise bude sledovat uplatňování rámce s tím, že v roce 2016 vyhodnotí, zda jsou zapotřebí další opatření, včetně možné legislativy.

Jasnější pravidla insolvenčních řízení schválil JURI

JURI 17. 12. 2013 [podpořil](#) poměrem 20:1:3 návrh EK na modernizaci evropských pravidel týkajících se přeshraničních úpadkových řízení u obchodních fyzických i právnických osob. Nová pravidla pozměňující původní [nařízení č. 1346/2000](#) Komise [představila](#) v prosinci 2012. Spíše než na likvidaci postiženého subjektu se zaměřují na nový přístup, který má podnikům pomoci překonat finanční potíže a zároveň ochránit prostředky věřitelů (tj. dát jim „druhou šanci“ poučit se ze svých chyb

– takové firmy jsou totiž podle Komise úspěšnější). Nová pravidla podporují restrukturalizaci podniků a vytváření příznivého prostředí pro podnikání. Při restrukturalizaci podniků je pravděpodobnější, že věřitelé dostanou své peníze zpět, než kdyby podnik skončil v úpadku. Návrh rozšiřuje oblast působnosti nařízení tím, že reviduje definici úpadkového řízení tak, aby zahrnovala hybridní (ponechávají ve funkci stávající vedení) a předúpadková řízení, jakož i řízení o oddlužení a jiná úpadková řízení pro fyzické osoby, jež v současnosti nespádají do definice. Zvyšuje právní jistotu, jelikož poskytuje jasná pravidla pro určení příslušnosti zahájení úpadkového řízení, zajišťuje spolupráci soudů, pokud je dlužník účasten insolvenčních řízení v několika státech. Členské státy budou povinny zveřejňovat klíčová rozhodnutí ve veřejně přístupném elektronickém rejstříku, což je důležité pro věřitele. Návrh je prvním krokem k tzv. rescue and recovery kultuře podniků a jednotlivců ve finančních potížích v EU. Ustanovení nařízení se použije vždy, když má dlužník majetek či věřitele ve více než jednom členském státě. Přeshraniční insolvence totiž postihuje odhadem 50 tis. podniků a 1,7 mil. pracovních míst. Nařízení musí schválit plénum EP a Rada.

EU bude propuštěným pracovníkům pomáhat i po roce 2013

EP a Rada v prosinci 2013 [stvrdily](#) pokračování Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci i v letech 2014–2020. Podporu z prostředků fondu budou moci nově získat také osoby samostatně výdělečně činné či pracovníci se smlouvou na dobu určitou, kteří přišli o zaměstnání v důsledku globalizace, ale také hospodářské krize. Pozornost bude věnována také mladým a starším nezaměstnaným osobám a osobám ohrožených chudobou, které jsou vystaveny specifickým problémům při návratu do zaměstnání. Dočasně bude poskytována pomoc mladým lidem, kteří nepracují, nestudují či se jinak odborně nepřipravují a žijí v regionech zapojených do iniciativy Zaměstnanost mládeže, jelikož tyto regiony jsou ovlivněny větší mírou propuštění. Fond bude spolufinancovat aktivní opatření na trzích práce v členských zemích až z 60 %. V následujícím období bude fond operovat s podstatně méně prostředky, jeho rozpočet byl snížen z 3,5 mld. € na 1,05 mld. €. Práh pro spuštění podpory z fondu je 500 propuštěných zaměstnanců.

Konec drahých úředních razítek stvrdil JURI

JURI 17. 12. 2013 [schválil](#) poměrem 23:1 návrh Komise, který ruší drahá úřední razítka na veřejných listinách fyzických i právnických osob (např. rodné

či oddací listy, listiny o adopci, úmrtí, občanství, státní příslušnosti, právním postavení ap.). Některé tyto dokumenty by tak nadále nemělo být nutné opatřovat úředním razítkem k prokázání jejich pravosti (tzv. apostilace – legalizace) v jiném členském státě EU, než ve kterém byly vydány. Jinak řečeno, měla by být odstraněna povinnost předkládat ověřenou kopii spolu s originálem veřejné listiny. Namísto toho by mělo být možné předložit spolu s originály pouze neověřené kopie a orgány jiných členských států by to měly akceptovat. Současně platí, že nová pravidla by neměla mít žádný dopad na uznávání obsahu či účinků těchto listin; měla by pouze pomáhat prokazovat pravost veřejných listin. Pokud bude mít vnitrostátní orgán o určité listině odůvodněné pochybnosti, měly by si členské státy zachovat možnost ověřit její pravost u vydávajícího orgánu prostřednictvím systému IMI. Nařízení by mělo zavést také nepovinné vícejazyčné standardizované formuláře ve všech úředních jazycích EU, které by mohly fyzické a právnické osoby požadovat namísto některých vnitrostátních veřejných listin (více v příspěvku „Komise: Drahá úřední razítka na veřejných listinách končí“, [Monitoring duben 2013](#)).

Více práv pro cestující v letecké dopravě, požaduje TRAN

Přesvědčivou většinou 37:3:0 [schválil](#) 17. 12. 2013 výbor TRAN zprávu Georgese Bacha včetně pozměňovacích návrhů, které ještě zpřísnují pravidla upravující práva cestujících v letecké dopravě oproti původnímu návrhu Komise. Zatímco v současnosti je kompenzováno pouze zrušení letu, TRAN podporuje zavedení finančních náhrad za zpoždění letu (více než 3 hod. pro lety do vzdálenosti 2,5 tis. km 300 €, více než 5 hod. pro lety do 6 tis. km 400 € a více než 7 hod. pro lety delší než 6 tis. km 600 €), což je podstatné snížení hranice ve srovnání s návrhem Komise. TRAN volá po sestavení úplného seznamu tzv. mimořádných okolností, které umožňují nevyplácet leteckým společnostem finanční kompenzací, aby se zabránilo zneužívání této výjimky. TRAN dále např. podporuje, aby cestující měli vedle kabinového zavazadla nárok i na příruční zavazadlo zdarma. Komise příslušný [návrh](#) předložila v březnu 2013 (více v příspěvku „Komise navrhla posílit práva cestujících v letecké dopravě“, [Ve zkratce...](#), [Monitoring březen 2013](#)), mj. s odkazem na řadu rozsudků Soudního dvora EU (více např. v příspěvku „Soudní dvůr EU: Aerolinky musí odškodňovat cestující, kteří dorazí do konečné destinace s 3hodinovým zpožděním“, [Ve zkratce...](#), [Monitoring únor 2013](#)). Plénum EP by mělo o návrhu hlasovat až v únoru 2014, aby byl zajištěn časový prostor pro jednání s Radou.

Komise chce ještě více podpořit dopravu ve městech

Komise 17. 12. 2013 [zveřejnila sdělení](#) s názvem „Společně ke konkurenceschopné městské mobilitě účinně využívající zdroje“. [Cílem](#) je přispět k řešení problémů souvisejících se stavem městské mobility – přetížení dopravy, znečištění ovzduší, emise hluku a CO₂ ap. K tomu má dojít prostřednictvím koordinovaných aktivit, jako je sdílení zkušeností a nejlepší praxe, podpora ze strukturálních a investičních fondů zejm. pro méně rozvinuté oblasti EU, financování výzkumu a vývoje (program CIVITAS 2020 v rámci Horizontu 2020), zapojení členských států atd. Vzhledem k charakteru městské mobility a principu subsidiarity jsou ovšem kroky Komise postaveny pouze na bázi dobrovolného doporučení a poradenství, nikoliv přijímání právních předpisů. Jedná se např. o návod pro městské orgány na vytvoření strategií udržitelnosti městské mobility, do kterého se má zapojit vícesektorový okruh aktérů, poskytování odborného servisu v otázce řešení pro inteligentní systémy dopravy, logistiky (včetně zásilkových služeb, svozu odpadu atd.), přístupu aut do měst a bezpečnosti silničního provozu.

Komise zahájila veřejnou konzultaci k návrhu pokynů EU ke státní podpoře v energetice a životním prostředí

Komise 18. 12. 2013 [představila návrh](#) pokynů EU týkajících se pravidel státní podpory v oblasti energetiky a životního prostředí. Tyto pokyny (s plánovanou platností mezi lety 2014–2020) navazují na dosavadní pokyny EU pro sektor životního prostředí (o energetiku jsou tedy rozšířeny nově). Podle odhadů by podmínky plánovaného nařízení o všeobecných blokových výjimkách (GBER) mohlo splňovat až 40 % veřejných výdajů v energetice (zejm. na dálkové vytápění a zvýšení energetické účinnosti budov). Podpora obnovitelných zdrojů by totiž kvůli rozsahu měla spadat pod obecné pokyny EU (nikoliv GBER). Hlavním principem návrhů Komise je podpora tržního přístupu (více v příspěvku „Komise: Veřejná podpora obnovitelných zdrojů by měla postupně skončit“, [Monitoring listopad 2013](#)). Nově přichází Komise s diferenciovaným pojetím technologií dle stupně jejich vyspělosti v souvislosti s pravidly veřejné podpory. Hlavním kritikem návrhů Komise je Německo, které prosazuje reformy směrem k veřejné podpoře obnovitelných zdrojů. Dotčení aktéři mají [možnost](#) se vyjádřit do 14. 2. 2014. Pokyny EU by měly vstoupit v platnost 1. 1. 2015.

Emise fluorovaných plynů se mají v EU výrazně snížit

Rada i EP [podpořily](#) záměr Komise výrazně snížit do roku 2030 o emise fluorovaných plynů používaných např. v chladničkách či klimatizačních zařízeních či jako nadouvadla. 16. 12. 2013 dospěly ke [kompromisu](#), jež Coreper stvrdil 18. 12. 2013. Komise svůj návrh předložila v listopadu 2012 (více v příspěvku „Komise navrhla výrazné snížení emisí fluorovaných plynů“, [Ve zkratce... , Monitoring listopad 2012](#)). Podle ní dané plyny přispívají ke globálnímu oteplování až 23 000krát silněji než CO₂ a od roku 1990 se jejich emise [zvýšily](#) o 60 % (na rozdíl od všech ostatních skleníkových plynů, jejichž emise se snížily). Emise fluorovaných plynů by se měly v roce 2030 snížit na 21 % oproti letům 2009–2012, a to postupně: na 93 % v letech 2016–2017, 63 % (2018–2020), 45 % (2021–2023), 31 % (2024–2026), 24 % (2027–2029) a na 21 % v roce 2030. Nová norma by měla zpřísnit platné [nařízení č. 842/2006](#) zákazem používání fluorovaných plynů, zejm. částečně fluorovaných uhlovodíků (HFC), v některých nových zařízeních, pokud jsou k dispozici funkční alternativní (a vůči klimatu šetrnější) řešení. Proto by se měly zpřísnit požadavky na uvádění na trh např. chladniček a mrazáků (od roku 2015, resp. 2020 v případě komerčního a průmyslového využití) či mobilních klimatizací (od roku 2020). Nové nařízení se uplatní od 1. 1. 2015, pokud kompromis začátkem roku 2014 stvrdí jak EP, tak Rada.

Jednotná nabíječka pro mobily?

Zástupci Rady a EP se 19. 12. 2013 [shodli](#) na zavedení jednotné nabíječky pro mobilní telefony. Daný požadavek byl včleněn do [návrhu](#) na revizi [směrnice č. 1999/5](#) o rádiových zařízeních a telekomunikačních koncových zařízeních a vzájemném uznávání jejich shody, jež Komise předložila v říjnu 2012 (více v příspěvku „Komise předložila revizi směrnice o rádiových zařízeních“, [Monitoring říjen 2012](#)). Požadavek není věcně nový, již v červnu 2009 podepsalo 14 výrobců mobilních telefonů memorandum o porozumění s cílem harmonizovat nabíječky pro mobilní telefony na bázi konektoru mikro USB. Platnost memoranda ale již vypršela (v prosinci 2012), proto EP navrhl danou otázku legalizovat, přestože cca 90 % mobilních telefonů již mikro USB konektorů využívá. Nadto by měla být zrušena povinnost registrovat některá rádiová zařízení před uvedením na trh (kvůli snížení zátěže pro malé a střední podniky; technické požadavky dle směrnice č. 1999/5 by měly zůstat v platnosti). Výrobci by rovněž neměli být povinni uvádět kompletní prohlášení o shodě se směrnicí v každém manuálu (mělo by postačovat jejich uvedení

na webu). Kompromis musí ještě podpořit Rada a EP (plénum patrně v březnu 2014). Členské státy by měly novou směrnici implementovat do 2 let, výrobci by se měli jejím pravidlům přizpůsobit do dalších 12 měsíců.

Rada podpořila pokračování systému pro monitorování Země COPERNICUS

Rada 20. 12. 2013 [přijala pozici](#) k programu COPERNICUS v letech 2014–2020, kdy by mělo dojít k jeho spuštění a plnému provozu s rozpočtem 3,8 mld. €. Program [Copernicus](#), dříve pojmenovaný GMES (Global Monitoring for Environment and Security), je [iniciativa](#) zaměřená na pozorování Země pod vedením EU. Evropa se rozhodla vyvinout vlastní provozní kapacitu pro pozorování Země, které umožňuje shromažďování informací

o fyzikálních, chemických a biologických systémech planety nebo obecněji monitorování životního prostředí. Systém je v současné době již částečně funkční díky sběru dat z jiných satelitů. Rada se rozchází s výborem ITRE v otázce kompetencí provozovatele systému Evropské kosmické agentury (ESA) a Evropské organizace pro využívání meteorologických družic (EUMETSAT), kterým členské státy chtějí přidělit kompetence v otázce uzavírání smluv a zadávání veřejných zakázek, zatímco EP upřednostňuje Komisi. EP předložil rovněž návrh na omezení příjemců dat ze systému pouze na Evropany, zatímco Komise a Rada preferují otevřený přístup k informacím mj. kvůli jejich ekonomickému zúročení. ČR usiluje o zapojení pražské základny projektu Galileo do systému, s čímž většina států souhlasí.

PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP

Plénium EP ve dnech 9.–12. 12. 2013

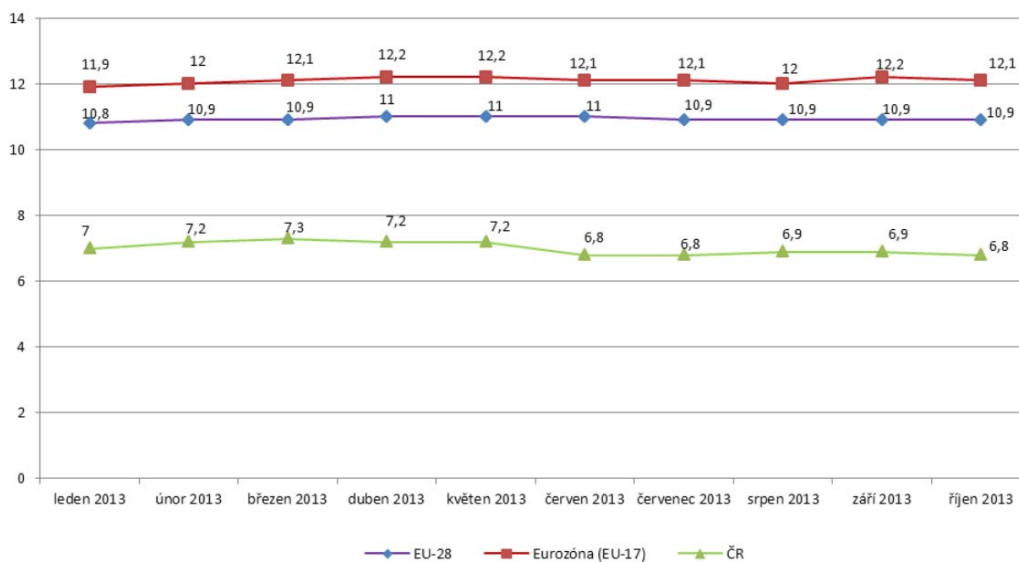
Projednávaný návrh	Výsledek hlasování					
	Pro		Proti		Zdrželi se	
	Celkem	ODS	Celkem	ODS	Celkem	ODS
Zpráva A. S. Preseda týkající se smluv o úvěru na bydlení (A7-0202/2012).	596	-	31	Cabrnoch, Strejček, Tošenovský, Zavadil	65	Češková, Fajmon, Ouzký, Vlasák
Zpráva E. Gardini o mechanismu civilní ochrany Unie (A7-0003/2013).	608	-	78	Češková, Cabrnoch, Fajmon, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	10	-
Zpráva M. Groota týkající se harmonogramu dražeb povolenek na emise skleníkových plynů (A7-0046/2013).	385	-	284	Češková, Cabrnoch, Fajmon, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	24	-
Zpráva Ch. Davies a kol. o stanovení kritéria vymezujícího, kdy sběrový papír přestává být odpadem ve smyslu čl. 6 odst. 1 směrnice 2008/98/ES o odpadech (B7-0553/2013).	606	-	77	Češková, Cabrnoch, Fajmon, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	10	-
Zpráva R. Bütikofera o zřízení nástroje stability (A7-0451/2013).	621	Češková, Cabrnoch, Fajmon, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	46	-	8	-
Zpráva E. Kukana týkající se zřízení nástroje sousedství (A7-0449/2013).	618	Češková, Cabrnoch, Fajmon, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	53	-	8	-
Zpráva Mariany Harkin týkající se Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci (A7-0005/2013).	543	-	126	Češková, Cabrnoch, Fajmon, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	22	-
Zpráva G. S. Cutase týkající se povinné automatické výměny informací v oblasti daní (A7-0376/2013).	360	-	59	Cabrnoch, Strejček, Tošenovský	287	Češková, Fajmon, Ouzký, Vlasák, Zahradil

Poznámky

1. Přehled obsahuje pouze ta hlasování, při nichž poslanci hlasovali na vyžádání po jménech.
2. Označení projednávaných návrhů vychází z pojmenování příslušných položek samotným EP.

VYBRANÉ STATISTICKÉ ÚDAJE EUROSTAT

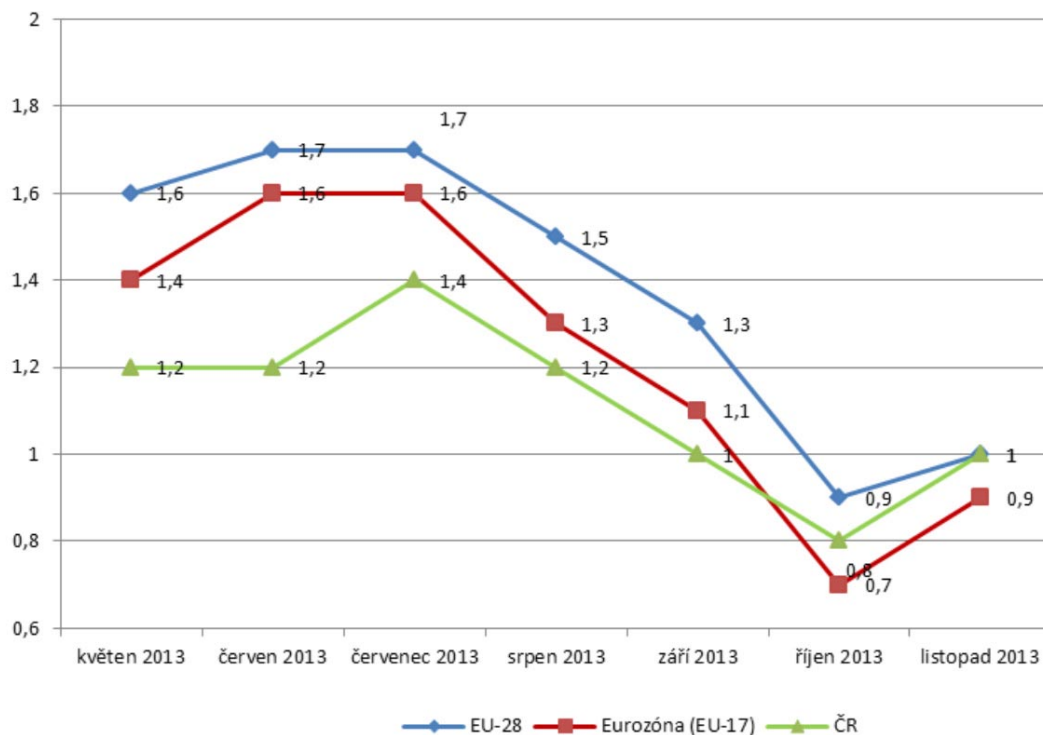
Vývoj míry nezaměstnanosti v EU, eurozóně a ČR (v %)

Poznámka: EU-28 od 1. 7. 2013

Zdroj: [Eurostat](#)

Vývoj meziroční míry inflace v EU, eurozóně a ČR (v %)

Poznámka: EU-28 od 1. 7. 2013

Zdroj: [Eurostat](#)

V roce 2013 mělo 79 % domácností [přístup k internetu](#) a 76 % mělo rovnou internetové připojení (v ČR to bylo 73 % a 69 %), zatímco v roce 2007 to bylo jen 55 %, resp. 42 %. Užívat internet dennodenně má ve zvyku 62 % obyvatel a dalších 10 % alespoň jednou týdně, v ČR 54 % a 16 %. Na druhou stranu 21 % obyvatel možností internetu nikdy nevyužilo (oproti 37 % v roce 2007). Nejvíce domácností (95 %) má přístup k internetu v Nizozemsku, nejméně v Bulharsku (54 %). Služeb e-governmentu využívají nejvíce občané Dánska (85 %), v ČR republika je to jen 29 % obyvatel.

Téměř [75 % podniků v EU-28 má své webové stránky](#), což je oproti roku 2010 nárůst o 6 %. Nejvíce je to ve Finsku (94 %) a nejméně v Rumunsku (42 %), v ČR je to až 80 % podniků. Alespoň jednu ze sociálních sítí ke své propagaci využívá 30 % podniků. Síť typu Facebook používá 28 % z nich, 11 % multimediální weby (YouTube), 10 % Twitter a 6 % stránky typu Wikipedia. Sociální média jsou nejčastěji používána podniky na Maltě (55 %), nejméně v Litvě (15 %), ale také například v ČR (16 %).

Objem prostředků v EU-27, který do svých rodných zemí posílají migranti ([remitence](#)), dosáhl v roce 2012 téměř 39 mld. € (zahrnuje toky jak ze zemí EU, tak i z třetích států). Skoro 75 % této částky pochází z evropských zemí (28,4 mld. €). Největší odliv remitencí zaznamenává Francie (8,8 mld. €) a Itálie (6,8 mld. €). Tyto 2 země společně se Španělskem, Velkou Británií a Německem vytvářejí 80 % objemu všech remitencí v EU. ČR prošlo v uvedeném roce 715 mil. € remitencí.

Poznámka

Přehled obsahuje statistické údaje Eurostat zveřejněné v prosinci 2013.

VEŘEJNÉ KONZULTACE V LEDNU 2014

Popis konzultace	Oblast	Konzultace otevřena do
Rozšíření zabezpečení doménových jmen (DNSSEC) od pracovní skupiny IETF pro potřeby veřejných zakázek	Vnitřní trh	19. 1. 2014
Jazyk XML vytvořený konsorciem World Wide Web (W3C) pro potřeby veřejných zakázek	Vnitřní trh	19. 1. 2014
Norma ECMA-402 402 (verze 1) Internacionalizace ECMAScriptu – specifikace API (prosinec 2012)	Vnitřní trh	19. 1. 2014
Technické specifikace IPv6 pro potřeby veřejných zakázek	Vnitřní trh	19. 1. 2014
Technické specifikace identifikace elektronické pošty DomainKeys (DKIM)	Vnitřní trh	19. 1. 2014
Technické specifikace protokolu „Lightweight Directory Access Protocol“ verze 3 (LDAPv3) pro potřeby veřejných zakázek	Vnitřní trh	20. 1. 2014
Návrh zdokonalení ochrany před dotacemi a nekalými cenovými praktikami způsobujícími újmu leteckým dopravcům Společenství při poskytování leteckých služeb ze zemí, které nejsou členy Evropského společenství	Doprava	21. 1. 2014
Budoucnost politik v oblasti vnitřních věcí	Justice a vnitro	21. 1. 2014
Modernizace státní podpory prostřednictvím lepšího hodnocení	Hospodářská soutěž	24. 1. 2014
Přezkum nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele	Spotřebitelé	31. 1. 2014
Celoevropský systém označování výrobků z pravé kůže	Vnitřní trh	31. 1. 2014
Hodnocení směrnice o energetických štítcích a některých aspektů směrnice o ekodesignu	Energetika	31. 1. 2014
Tendence a perspektivy v oblasti zaměstnanosti a pracovních podmínek v dopravě	Doprava	31. 1. 2014
Revize pravidel autorských práv v EU	Vnitřní trh	5. 2. 2014
Přezkum stávajících právních předpisů v oblasti DPH týkajících se veřejnoprávních subjektů a osvobození od daně ve veřejném zájmu	Daně	14. 2. 2014
Návrh pokynů ke státním podporám v oblasti životního prostředí a energetiky v letech 2014–2020	Hospodářská soutěž	14. 2. 2014
Zřízení pilotního společného projektu na podporu realizace evropského hlavního plánu uspořádání letového provozu	Doprava	14. 2. 2014
Příprava realizace evropských účetních standardů pro veřejných sektor (EPSAS) členských států EU – konzultace týkající se správních zásad a struktur budoucích standardů EPSAS	Vnitřní trh	17. 2. 2014
Návrh rámce EU pro státní podporu na výzkum, vývoj a inovace	Hospodářská soutěž	17. 2. 2014
Zavedení infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE) (směrnice č. 2007/2)	Životní prostředí	21. 2. 2014
Bezpečnost pacientů a kvality zdravotní péče	Spotřebitelé	28. 2. 2014

<u>Informace poskytované spotřebitelům o vlastnostech nábytku</u>	Vnitřní trh	4. 3. 2014
<u>Poskytování informačních služeb o dopravním provozu v reálném čase v celé EU podle směrnice č. 2010/40</u>	Doprava	14. 3. 2014
<u>Budoucnost cestovního ruchu v EU</u>	Vnitřní trh	15. 3. 2014
<u>Regulační a administrativní rámec pro společnosti podnikající v cestovním ruchu, orgány veřejné správy a jiné subjekty působící v cestovním ruchu v EU</u>	Vnitřní trh	15. 3. 2014
<u>Certifikace zařízení na zpracování odpadu</u>	Vnitřní trh	17. 3. 2014
<u>Evropský prostor dovedností a kvalifikací</u>	Vzdělávání a výzkum	15. 4. 2014

Poznámky

1. Nově otevřené konzultace jsou podbarveny.
2. Označení veřejných konzultací vychází z pojmenování příslušných položek Komisí.

KALENDÁŘ NA LEDEN 2014

Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek
		1	2	3
6	7	8	9	10
	EP ECON		EP INTA, ECON, EMPL, ENVI,ITRE, IMCO, TRAN, LIBE	
13	14	15	16	17
EP Plénium ECON, LIBE	EP Plénium ECON	EP Plénium BUDG, ECON	EP Plénium AFET, ECON, AFCO	
20	21	22	23	24
Rada FAC	Rada GAC			
EP DEVE, CONT, AGRI, CULT, JURI, PETI	EP DEVE, CONT, AGRI, CULT, JURI, PETI	EP DROI, SEDE, REGI, PECH, FEMM	EP DROI, SEDE, REGI, PECH, FEMM	
27	28	29	30	31
	Rada ECOFIN			

SEZNAM ZKRATEK

ABER	Agricultural Block Exemption Regulation (nařízení o blokových výjimkách v zemědělství)
AGRI	Agriculture and Rural Development Committee (Výbor EP pro zemědělství a rozvoj venkova)
BEUC	Bureau Européen des Unions de Consommateurs (Evropský výbor spotřebitelských svazů)
CEF	Connecting Europe Facility (Nástroj pro propojení Evropy)
CEN	European Committee for Standardization (Evropský výbor pro standardizaci)
CNG	Compressed Natural Gas (stlačený zemní plyn)
CO ₂	oxid uhličitý
Coreper	Comité des Représentants Permanents (Výbor stálých zástupců)
COSME	Competitiveness of Small and Medium-Sized Enterprises (konkurenceschopnost malých a středních podniků)
ČR	Česká republika
EBA	European Banking Authority (Evropský orgán pro bankovníctví)
ECON	Economic and Monetary Affairs Committee (Výbor EP pro hospodářství a měnu)
EFPIA	European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations (Evropská federace farmaceutického průmyslu a asociací)
EK	Evropská komise
EMPL	Employment and Social Affairs Committee (Výbor EP pro zaměstnanost a sociální věci)
ENVI	Environment, Public Health and Food Safety Committee (Výbor EP pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin)
EP	Evropský parlament
ESA	European Space Agency (Evropská kosmická agentura)
ESIS	European Standardised Information Sheet (evropský standardizovaný informační přehled)
EU	Evropská unie
EUMETSAT	European Organisation for the Exploitation of Meteorological Satellites (Evropská organizace pro využívání meteorologických družic)
FATCA	Foreign Account Tax Compliance Act (zákon o zahraničních účtech a dodržování daňových předpisů)
G20	skupina ministrů financí a guvernérů centrálních bank Argentiny, Austrálie, Brazílie, Kanady, Číny, Francie, Německa, Indie, Indonésie, Itálie, Japonska, Mexika, Ruska, Saudské Arábie, Jižní Afriky, Jižní Koreje, Turecka, Velké Británie, Spojených států amerických a EU)
GBER	General Block Exemption Regulation (obecné nařízení o blokových výjimkách)
GMES	Global Monitoring for Environment and Security (globální monitoring životního prostředí a bezpečnosti)
GWP	Global-warming potential (potenciál globálního oteplování)
HDP	hrubý domácí produkt
HFC	hydrofluorocarbons (částečně fluorované uhlovodíky)
IMCO	Internal Market and Consumer Protection Committee (Výbor EP pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů)
INTA	International Trade Committee (Výbor EP pro mezinárodní obchod)
ITRE	Industry, Research and Energy Committee (Výbor EP pro průmysl, výzkum a energetiku)
JURI	Legal Affairs Committee (Výbor EP pro právní záležitosti)
LNG	Liquefied Natural Gas (zkapalněný zemní plyn)
OSN	Organizace spojených národů
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
SZP	společná zemědělská politika
TRAN	Transport and Tourism Committee (Výbor EP pro dopravu a cestovní ruch)
USA	United States of America (Spojené státy americké)
WHO	World Health Organisation (Světová zdravotnická organizace)

SLOVNÍČEK

balík

Soubor legislativních návrhů uveřejněných v jeden okamžik. Není nezbytně nutné, aby spolu jednotlivé návrhy meritorně souvisely.

Coreper

Výbor stálých zástupců členských států EU v Bruselu (akronym francouzského Comité des Représentants Permanents). Jeho úkolem je asistence členským státům – projednávání a příprava návrhů, o nichž poté rozhoduje Rada, a udržování kontaktu s ostatními institucemi EU, zejm. s Komisí. Existuje ve dvou podobách. Coreper II je složen z vyslanců stálých misí, věnuje se především politicky a ekonomicky nejdůležitějším otázkám (společná zahraniční a bezpečnostní politika, institucionální otázky, rozpočet, příprava materiálů pro zasedání Evropské rady). Coreper I je složen z nižších diplomatických úředníků a zabývá se ostatními body agendy (viz také „Komise“ a „Rada“).

dohodovací výbor

Výbor zástupců Evropského parlamentu a Rady připravující (za mediace Komise) podklady pro třetí (poslední) čtení spolurozhodovací procedury, jež pak musejí obě instituce (dospěje-li dohodovací výbor k dohodě) přijmout, má-li navrhovaná legislativa vstoupit v platnost. Dohodovací výbor má omezený mandát 6 týdnů, prodloužit jej lze maximálně o 14 dní (viz také „Evropský parlament“, „Komise“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

EU-15

Těž „starší členské státy“. Označení pro původní státy EU před jejím východním rozšířením v roce 2004.

Evropský parlament

Dříve též Společné (parlamentní) shromáždění. Od roku 1979 jediný přímo legitimovaný (volený) orgán EU, jenž by měl reprezentovat „evropské občany“. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně se člení na výbory, politicky na frakce. Minimálně jednou měsíčně (s výjimkou srpna) zasedá v plénu (viz také „Komise“ a „Rada“).

frakce

Seskupení politických stran na základě ideové spřízněnosti či dlouhodobé nadnárodní spolupráce. Působí v Evropském parlamentu (viz také „Evropský parlament“).

implementace

Proces přijímání norem, jež na úrovni členských států provádějí směrnice přijaté na úrovni EU (viz také „směrnice“).

kohezní politika

Politika snižování rozdílů mezi regiony, snižování zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů a posilování hospodářské, sociální a územní soudržnosti za účelem harmonického vývoje EU.

KOM dokument

Návrh právní normy nebo jiné sdělení či zpráva Komise Radě a/nebo jiné instituci EU (viz také „Komise“ a „Rada“).

Komise

Evropská komise, dříve též Vysoký úřad. Reprezentant nadnárodního principu vládnutí v EU, v naprosté většině případů iniciátor legislativy EU. Funkcionálně se člení na generální ředitelství (tzv. DGs), zasedá alespoň jedenkrát týdně (viz také „Evropský parlament“ a „Rada“).

komitologie

Souborné označení pro výbory, jimiž si Rada udržuje kontrolu nad Komisí, ve věci pravomocí, které na ni delegovala (viz také „Komise“ a „Rada“).

komunitarizace

Proces odstraňování prvků mezivládní spolupráce ve prospěch prvků nadnárodních. V legislativním procesu se týká např. rozšiřování legislativního monopolu Komise, spurozhodovací procedury či odstraňování jednomyslného hlasování v Radě (viz také „Komise“, „Rada“ a „spurozhodování“).

konzultace

Těž konzultační procedura. Druhá nejčastější legislativní procedura v EU, při níž je Rada nad Evropským parlamentem zvýhodněna (jeho názor nemusí brát v úvahu) (viz také „Evropský parlament“, „Rada“ a „spurozhodování“).

kvalifikovaná většina

Pojem známý především z hlasování v Radě. Pro přijetí konkrétního opatření je nezbytné získat nadpoloviční většinu členů (Rady nebo jiného orgánu) a přibližně 70 % vážených hlasů (přibližně proto, že např. při rozšiřování EU o nové členské státy dochází k jejich „převažování“). Nově se prosazujícím a prozatím „doplňkovým“ kritériem je populace, resp. to, zda kvalifikovaná většina popsaných parametrů reprezentuje také určité procento populace EU (Smlouva z Nice uvádí 62 %) (viz také „Rada“).

nařízení

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje (resp. zpravidla z definice ani nepovoluje) žádnou další intervenci (viz také „směrnice“).

primární právo

Suma zřizovacích smluv tří společenství a smluv, které je mění a doplňují (včetně doprovodných protokolů a prohlášení). Součástí primárního práva jsou i přístupové smlouvy všech členských států. Určujícím znakem primárního práva je způsob jeho kreace: na základě svolání mezivládní konference, s platnou zásadou jednomyslnosti členských států a následnou ratifikací ve všech členských státech. „Protipólem“ primárního práva je právo sekundární, které vzniká na základě normotvorby příslušných orgánů Společenství (EU) a musí být s primárním právem v souladu.

princip subsidiarity

Princip mající zajistit, že opatření jsou přijímána co nejbližší občanům (na nejnižším stupni správy, jenž umožňuje jejich realizaci nebo výkon). Do primárního práva byl včleněn (maastrichtskou) Smlouvou o EU.

Rada

Rada EU nebo také Rada ministrů. Reprezentant mezivládního („národního“) principu vládnutí v EU. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně je tvořena Evropskou radou (summitem), devíti resortními radami a Coreperem. Zasedá podle potřeby, summity se konají minimálně čtyřikrát ročně (viz také „Coreper“, „Evropský parlament“ a „Komise“).

rozhodnutí

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje žádnou další intervenci. V porovnání s nařízením se však týká jednotlivého případu a je závazné pro toho, komu je určeno (viz také „nařízení“ a „směrnice“).

směrnice

Výsledek legislativního procesu v EU. Specifická právní norma, jež je v zásadě závazná pouze z hlediska výsledku. Zpravidla vyžaduje prováděcí normu (zákon, vyhlášku), jíž jsou povinny přijmout všechny členské státy (viz také „nařízení“).

Smlouva o fungování EU

Těž Smlouva o Evropském společenství revidovaná Lisabonskou smlouvou. Druhá ze dvou hlavních částí Lisabonské smlouvy.

společný postoj

Výsledek prvního čtení spolurozhodovací procedury v Radě (viz také „Rada“ a „spolurozhodování“).

spolurozhodování

Též spolurozhodovací procedura. Nejčastější legislativní procedura v EU, na níž se rovným dílem podílí Evropský parlament i Rada (viz také „Evropský parlament“, „konzultace“, „Rada“).

system obchodování s emisními povolenkami

Administrativní přístup k omezení emisí škodlivých a/nebo skleníkových plynů. Je založen na „zastropování“ emisí jednotlivých účastníků systému (zejm. podniků). Ty, které svou kvótu nevyčerpají (tj. vypustí menší objem emisí), mohou své „povolenky“ prodat těm, které ji naopak přečerpají.

unbundling

Termín, jež lze přeložit jako „rozdělení“. V souvislosti s liberalizací energetických trhů je často používán pojem „vlastnický unbundling“ či „právní unbundling“, jež označuje právní oddělení produkce od distribuce a obchodu s energetickými zdroji. V oblasti železniční dopravy se analogicky jedná o právní oddělení železniční infrastruktury a dopravních služeb poskytovaných na železnici.

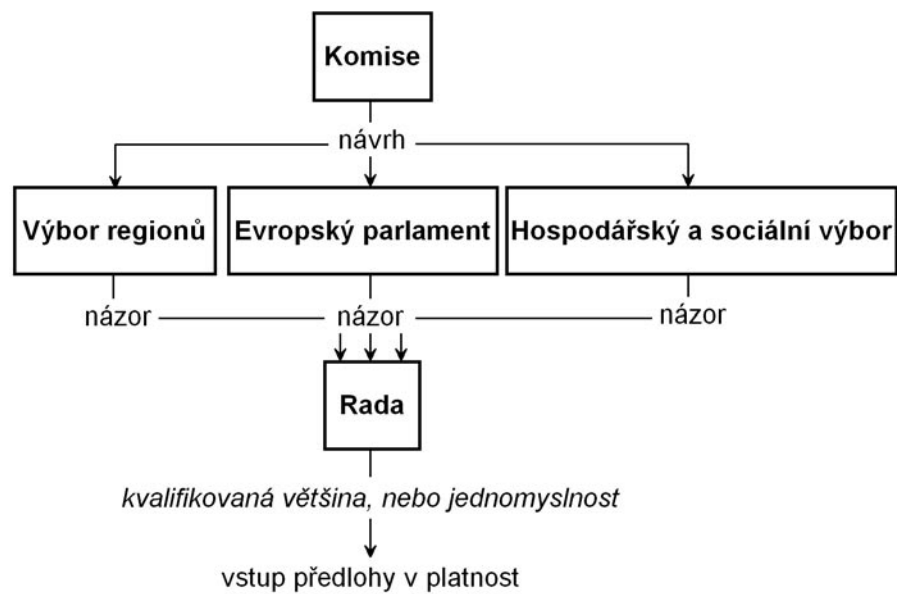
zelená kniha

Nelegislativní dokument Komise, jež má podpořit či nastartovat debatu o určitém tématu. Po jejím uveřejnění zpravidla následuje publikace „bílé knihy“ či sdělení Komise. Ty již předkládají konkrétnější řešení a mohou vyústit v příslušný legislativní návrh (viz také „Komise“).

SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR

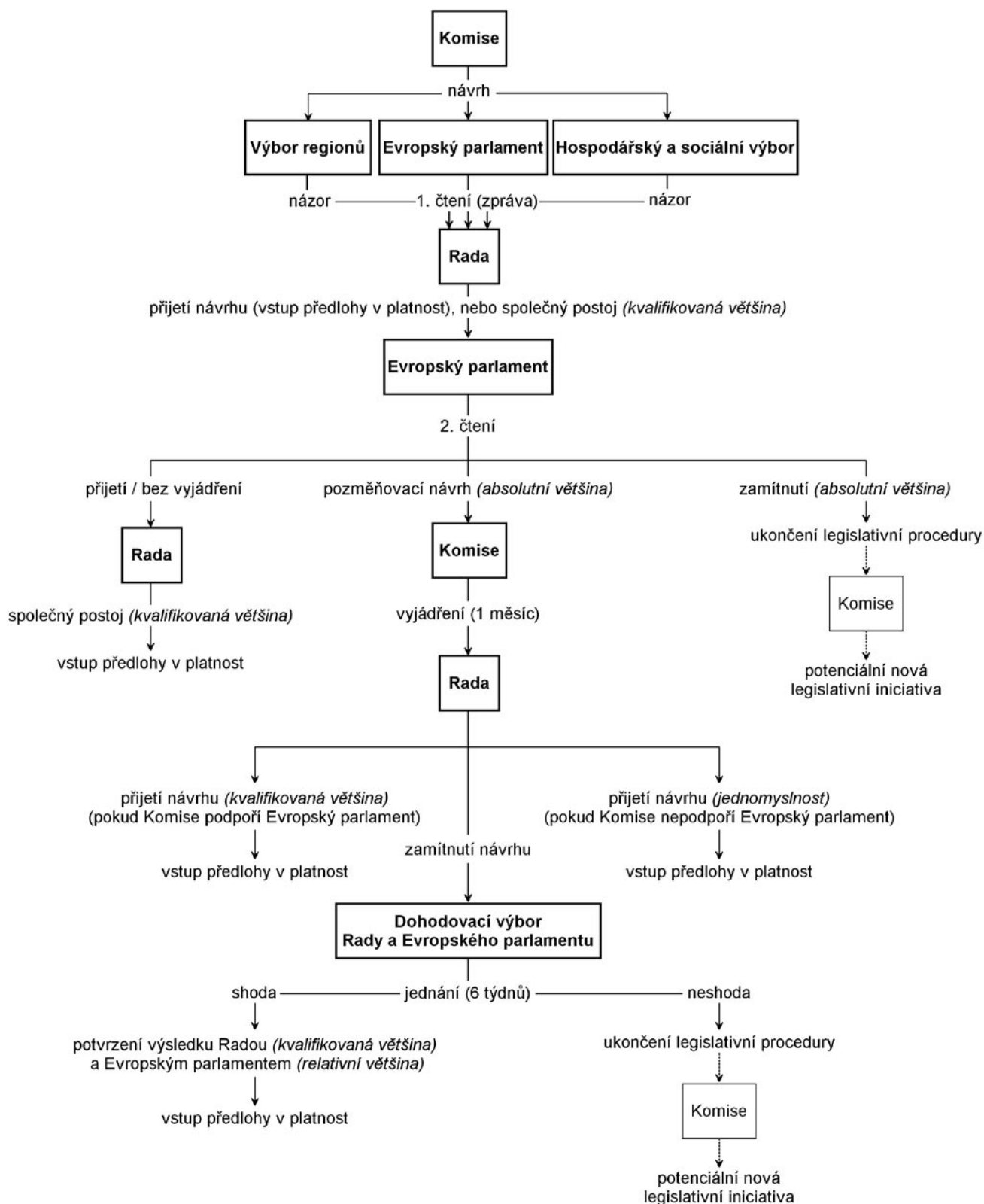
Schéma konzultační procedury

Poznámky

1. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
2. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky není stanovena.
3. Uvedené schéma je jen orientační.

Schéma spolurozhodovací procedury

Poznámky

1. V případě nesplnění požadovaných podmínek legislativního procesu (a v případě neexistence alternativního postupu) projednávání návrhu končí.
2. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
3. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky činí tři měsíce (není-li uvedeno jinak). Po dohodě Rady a Evropského parlamentu ji lze prodloužit o třetinu.
4. Procedura se vyznačuje intenzivní komunikací mezi jednotlivými zainteresovanými aktéry. Uvedené schéma je jen orientační.